

Nr 6

Kungl. Maj:ts proposition angående vissa av internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1973 vid dess femtioåttonde sammanträde fattade beslut; given den 20 december 1973.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, *dels* föreslå riksdagen att bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredraganden hemställt, *dels* inhämta riksdagens yttrande över vad föredraganden förordat.

CARL GUSTAF

INGEMUND BENGTSSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner den av internationella arbetsorganisationen (ILO) antagna konventionen (nr 137) om de sociala återverkningarna av nya lasthanteringsmetoder i hamnar. Genom propositionen bereds riksdagen vidare tillfälle att yttra sig över följande, av ILO antagna instrument, nämligen *dels* rekommendation (nr 145) i samma ämne som konventionen nr 137, *dels* konvention (nr 138) om minimi-ålder för tillträde till arbete och rekommendation (nr 146) i samma ämne.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 20 december 1973.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena ANDERSSON, statsråden STRÄNG, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASP-LING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON, FELDT, SIGURDSEN, GUSTAFSSON, ZACHRISSON.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Bengtsson, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter *vissa beslut som fattats av internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1973 vid dess femtioåttonde sammanträde* och anför.

Genom sin anslutning till Nationernas förbund den 9 mars 1920 inträdde Sverige såsom medlem av internationella arbetsorganisationen (ILO) i Genève.

Organisationens beslutande församling -- internationella arbetskonferensen -- som sammanträder minst en gång varje år, har enligt artikel 19 i organisationens stadga att beträffande förslag, som uppförts på dess dagordning, välja mellan två former för godtagande. Antingen skall ett beslut resultera i ett förslag till internationell konvention, avsedd att ratificeras av organisationens medlemmar, eller också skall det utmyнна i en rekommendation, avsedd att övervägas vid lagstiftning eller på annat sätt men utan den bindande karaktär, som tillkommer en ratificerad konvention. Om beslutet är av mindre räckvidd eller av väsentligen formell innebörd, t. ex. då det gäller en begäran om utredning, brukar det ges formen av en resolution.

Varje medlem av organisationen skall inom ett år från avslutandet av ett konferenssammanträde underställa vid sammanträdet antagna konventioner och rekommendationer vederbörlig myndighet (i vårt land riksdagen) för lagstiftnings- eller andra åtgärder. Varje medlem har vidare skyldighet att underrätta internationella arbetsbyråns generaldirektör om de åtgärder, som vidtagits för att underställa konventioner vederbörlig myndighet, samt om eljest vidtagna åtgärder. Medlem, som inte ratificerat viss konvention, skall tid efter annan till internationella arbetsbyråns generaldirektör avge redogörelse för såväl lagstiftning och praxis med avseende på de i konventionen behandlade frågorna som den omfattning, vari konventionens bestämmelser genomförts eller avses att genomföras genom lagstiftning, administrativa åtgärder, kollektivavtal eller på annat sätt, samt ange de omständigheter, som förhindrar eller fördröjer ratificeringen av konventionen. Motsvarande gäller i fråga om rekommendationer med tillägg, att redovisning skall lämnas även för sådana jämkningar i rekommendationer, som befunnits eller kan finnas erforderliga vid antagande eller tillämpning av dem.

De konventioner och rekommendationer, som beslutats av internationella arbetsorganisationen, skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare. Varje ratifikation av en sådan konvention skall delges Förenta nationernas generalsekreterare för registrering i enlighet med bestämmelsen i artikel 102 av Förenta nationernas stadga.

Internationella arbetskonferensens femtioåttonde sammanträde hölls i Genève under tiden den 6--27 juni 1973. I sammanträdet deltog delegationer från 114 av ILO:s 123 medlemsstater jämte representanter för många mellanstatliga och internationella icke statliga organisationer. Social- eller arbetsministrar från flera i konferensen deltagande länder bevistade sammanträdet. Under ett kort besök vid konferensen höll statsrådet och chefen för socialdepartementet ett anförande i generaldebatten. Det stora flertalet medlemsstater hade sänt fullständiga delegationer, dvs. två regerings-, ett arbetsgivar- och ett arbetstagarombud. Sverige deltog i sammanträdet med en fullständig delegation.¹

Konferensens dagordning upptog följande ämnen.

- I. Generaldirektörens rapport.
- II. Finansiella och budgetära frågor.
- III. Upplysningar och rapporter om medlemsstaternas tillämpning av konventioner och rekommendationer.
- IV. Minimiålder för tillträde till arbete (*andra behandling*).
- V. Sociala återverkningar av nya lasthanteringsmetoder i hamnar (*andra behandling*).
- VI. Betald ledighet för studier (*första behandling*).
- VII. Kontroll och förebyggande av yrkescancer (*första behandling*).

Vidare framlades inför konferensen den rapport om Sydafrikas s. k. apartheidpolitik som generaldirektören årligen skall utarbeta. Rapporten

¹ Genom särskilda beslut den 27 april och den 18 maj 1973 utsåg Kungl. Maj:t följande personer att deltaga i konferensen, nämligen

för Sveriges regering: som ombud kanslirådet i socialdepartementet Ingemar Lindberg och rättschefen i inrikesdepartementet Åke Bouvin samt som experter kanslirådet i inrikesdepartementet Olof Petersson och ambassadrådet vid Sveriges ständiga delegation hos de internationella organisationerna i Genève Tom Tscherening, de båda sistnämnda tillika ersättare för regeringsombuden, avdelningschefen hos arbetarskyddsstyrelsen Arne Westlin, hovrättsassessorn Karl-Ingvar Rundqvist och departementssekreteraren Ulla Fredriksson, båda i socialdepartementet, departementssekreteraren i utrikesdepartementet Olof Allgårdh, hovrättsfiskalen Stig Jansson, inrikesdepartementet, samt Bosse Ringholm, sakkunnig i inrikesdepartementet;

för arbetsgivarna: som ombud direktören i Sveriges verkstadsförening Matts Bergom-Larsson samt som experter direktören i Svenska arbetsgivareföreningen Johan von Holtten, tillfika ersättare för arbetsgivarombudet, och direktören i samma förening Erik Forstadius, direktören i Sveriges stuvareförbund Claes Mangnäs samt direktörsassistenten Margareta Dahlgren, med.lic. Sven Yllner, jur. kand. Göran Kjällerström och sekreteraren Stina Dall, alla i Svenska arbetsgivareföreningen;

för arbetstagarna: som ombud internationelle sekreteraren i Landsorganisationen i Sverige Thorbjörn Carlsson samt som experter numera försäkringsdomaren Bert Ahlgren, ombudsmannen i Svenska transportarbetareförbundet Gunnar Gustafsson, ombudsmannen Henry Persson och med. lic. Erik Bolinder, Landsorganisationen, jur. kand. Stig Gustafsson och utbildningschefen Lennart Larsson, Tjänstemännens centralorganisation, samt utbildningsintendenten Ernst Brandgård, Svenska industri-tjänstemannaförbundet.

föranledde ingen åtgärd från konferensens sida.

Under punkt II på dagordningen antog konferensen budget för internationella arbetsorganisationen avseende år 1973–1974. Budgeten fastställdes till 93 569 000 U.S. dollar.

Följande av konferensen fattade beslut, vilka hänför sig till punkterna IV och V på dagordningen, skall i enlighet med artikel 19 av internationella arbetsorganisationens stadga underställas riksdagen, nämligen

- 1) konvention (nr 137) om de sociala återverkningarna av nya lasthanteringsmetoder i hamnar,
- 2) rekommendation (nr 145) i samma ämne,
- 3) konvention (nr 138) om minimiålder för tillträde till arbete,
- 4) rekommendation (nr 146) i samma ämne.

Texterna på engelska och svenska till nämnda fyra instrument torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilagor 1–4*. En särskild bilaga med förteckning över samtliga resolutioner som antagits vid konferensen torde få fogas till protokollet som *bilaga 5*.

Jag tar i fortsättningen upp till behandling först de båda instrumenten om lasthanteringsmetoder och därefter de som berör minimiåldern.

1–2. Konvention och rekommendation om de sociala återverkningarna av nya lasthanteringsmetoder i hamnar

Frågan om de sociala återverkningarna av nya lasthanteringsmetoder i hamnar togs upp till en första diskussion vid arbetskonferensen år 1972 och ledde efter ytterligare överväganden vid 1973 års konferens till att en konvention och en rekommendation antogs i ämnet. Konventionen antogs med 338 röster, ingen emot och 24 nedlagda och rekommendationen med 328 röster, ingen emot och 16 nedlagda. Samtliga svenska ombud röstade för båda instrumenten.

Konventionens och rekommendationens huvudsakliga innehåll

Konventionen har tillkommit mot bakgrund av att betydelsefulla förändringar ägt rum och äger rum avseende lasthanteringsmetoder i hamnar. De nya metoderna har befunnits föra med sig återverkningar på sysselsättningsnivån och på hamnarbetarnas arbets- och levnadsvillkor. Det har därför ansetts angeläget att genom införande av en konvention vidta åtgärder för en varaktig förbättring av hamnarbetarnas situation, bl. a. i vad avser deras sociala villkor.

Konventionen är kortfattad och innehåller bara vissa särskilt viktiga bestämmelser. Efter en inledning, vari redogörs för de motiv som lett till att ILO antagit en internationell reglering i ämnet, anges i första artikeln konventionens tillämpningsområde och definitioner. I andra artikeln fastslås principen att hamnarbetare skall såvitt möjligt sysselsättas permanent eller regelbundet. Artiklarna 3 och 4 behandlar register för hamnarbetare och stadgar att om en minskning av antalet i registret upptagna

arbetare blir nödvändig, åtgärder måste vidtas för att minska effekten därav. Återstående tre operativa artiklar behandlar åtgärder för ökad effektivitet i hamnar genom samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare i syfte att de sociala fördelarna av de nya metoderna för lasthantering skall bli tillfullo tillvaratagna, vidare säkerhet, hälsa, välfärd och yrkesutbildning för hamnarbetare samt slutligen bestämmelser avseende konventionens tillämpning.

Rekommendationen innehåller samma inledning som konventionen samt dessutom sju avdelningar. I den första avdelningen anges (liksom i konventionen) tillämpningsområde och definitioner, varpå följer en avdelning, i vilken rekommenderas ett antal åtgärder för att bedöma de sannolika sociala konsekvenserna av förändringar i lasthanteringsmetoder och uttalas att medlemsstaterna bör införa de nya metoder som bäst lämpar sig för deras speciella förhållanden. Nästa avdelning behandlar stabilisering av sysselsättning och inkomster. Det förutsätts att hamnarbetare skall sysselsättas permanent eller regelbundet och att, när detta inte är möjligt, garantier för sysselsättning eller inkomster skapas genom bestämmelser om viss sysselsättning per år, s. k. väntepengar och/eller arbetslöshetsersättning. Så följer en avdelning med detaljerade anvisningar för registrering av hamnarbetare, antalet i registret uppförda arbetare samt sättet för att bibehålla detta antal vid en lämplig nivå. Efter en avdelning om fördelning av arbetskraft följer ett avsnitt om förhållandet mellan arbetsmarknadsparterna. Häri uttalas att diskussioner och förhandlingar mellan arbetsgivare och arbetstagare bör syfta till att inte bara lösa aktuella frågor såsom löner och arbetsvillkor utan också till att en allmän överenskommelse ingås om hela det komplex av sociala åtgärder som krävs för att möta verkningarna av nya lasthanteringsmetoder. De återstående avsnitten slutligen behandlar arbetets organisation i hamnarna samt arbets- och levnadsvillkor.

Svenska bestämmelser

De svenska bestämmelser som synes vara av betydelse vid bedömning av ifrågavarande instruments tillämpning på svenska förhållanden är lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring, lagen (1962:381) om allmän försäkring, arbetsmarknadskungörelsen (1966:368) samt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring och lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd.

Yttranden

Yttranden över konventionen och rekommendationen har avgetts av arbetarskyddsstyrelsen, riksförsäkringsverket, arbetsmarknadsstyrelsen, Svenska arbetsgivareföreningen (SAF), Landsorganisationen i Sverige (LO), Tjänstemännens centralorganisation (TCO) och ILO-kommittén.

Arbetarskyddsstyrelsen uttalar att sådana sociala återverkningar som avses i de båda instrumenten ligger utanför styrelsens verksamhetsom-

råde. Några ändringar i arbetarskyddslagstiftningen behövs därför inte för ratificering av konventionen. Särskilda åtgärder i berört avseende behöver ej heller vidtas med anledning av rekommendationen.

Riksförsäkringsverket konstaterar att verkets ämbetsområde berörs av artikel 6 i konventionen samt av punkterna 31, 35 och 36 i rekommendationen.

Enligt verkets uppfattning finns det ur socialförsäkringssynpunkt inte något hinder för en svensk ratifikation av konventionen. Ej heller skulle en ratifikation av konventionen innebära några problem på socialförsäkringens område för svenskt vidkommande. Några lagstiftningsåtgärder med anledning av rekommendationen synes ej heller nödvändiga. I Sverige bosatta svenska hamnarbetare omfattas av den svenska lagstiftningen om folkpensionering. Genom gällande lagstiftning om obligatorisk sjuk- och yrkesskadeförsäkring samt allmän tilläggs-pensionering tillförsäkras hamnarbetare i svensk hamn samma förmåner som alla andra i riket sysselsatta arbetstagare. För hamnarbetare, som inte är bosatta i Sverige, gäller dock att dessa enligt gällande lagstiftning under anställning i svensk hamn endast är omfattade av den svenska yrkesskadeförsäkringen.

Arbetsmarknadsstyrelsen diskuterar inledningsvis begreppet "hamnarbetare" och finner att detta inte är något i Sverige definierat yrke och att yrket inte är definierat i publikationen "Nordisk yrkesklassificering" (NYK) som är utgiven av arbetsmarknadsstyrelsen och utarbetad i samråd med arbetsmarknadsmyndigheterna i de nordiska länderna.

De i konventionen berörda yrkesuppgifterna definieras i nämnda publikation huvudsakligast som "stuveriarbete" men hit kan även höra "kran- och traversförare", "truckförare" m. fl. Någon omarbetning av NYK för att tillfredsställa konventionens krav på definition av begreppet hamnarbetare torde inte vara nödvändig, då hamnarbetarna genom sin arbetsplats enligt praxis skiljer sig från övriga yrkesutövare med samma yrkesuppgifter. Gruppen av olika yrkesutövare inom hamnen kommer också att utökas på grund av de förändringar som i inledningen berörs i konventionen, varför det torde vara olämpligt att definiera begreppet "hamnarbete" närmare.

Enligt styrelsens bedömning är samtliga yrkesgrupper som berörs av konventionen tillförsäkrade de villkor som konventionen omfattar genom bl. a. kollektivavtal, arbetarskydds- och försäkringslagstiftning.

Vad härefter beträffar rekommendationen finner styrelsen att hamnarbetare, liksom andra yrkesgrupper, genom bestämmelserna i arbetsmarknads-kungörelsen är tillförsäkrade möjlighet till omplacering, omskolning, flyttning till annan ort m. m., om antalet sysselsatta skulle komma att minska. Härmed är rekommendationens önskemål i punkten 18:2) uppfyllda.

Arbetsmarknadsstyrelsen uttalar slutligen, att styrelsen inte har något att erinra mot att Sverige ratificerar konventionen. Någon särskild åtgärd behöver enligt styrelsens mening inte vidtas med anledning av rekommendationen.

SAF återoppar ett av Sveriges stuvareförbund avgivet yttrande, vari förbundet framhåller att man från svenskt arbetsgivarhåll accepterat innehållet i de båda dokumenten och därmed också förutsatt att konventionen kan ratificeras.

Förbundet vill dock göra vissa påpekanden och förtydliganden beträffande de båda instrumenten.

I fråga om konventionens artiklar 3 och 4 framhåller förbundet sålunda att för närvarande alla ordinarie arbetare är registrerade av vederbörande stuveriföretag (i en del fall även extra arbetare). Arbetsgivarsidan utgår ifrån att själva registreringen och tillvägagångssättet vid registreringen även i fortsättningen bestäms av företaget/arbetsgivaren. Beträffande artikel 6 säger förbundet att utbildningsbehovet är stort och att kostnaderna för utbildningen av hamnarbetare bör – åtminstone delvis – bäras av det allmänna. Slutligen betonas med avseende på artikel 7 att det i princip är de avtalslutande parternas sak att bringa konventionens bestämmelser i tillämpning. I Sverige är vi redan på god väg. Arbetsgivarsidan säger ett bestämt nej till all lagstiftning, som kan förändra eller påverka gällande eller framtida kollektivavtal.

När det gäller rekommendationen anmärker förbundet i anslutning till punkterna 7, 8 och 13 att det för att åstadkomma regelbunden sysselsättning för stuveriarbetarna i många hamnar (speciellt småhamnarna) krävs, att arbetarna kan beordras utföra arbetsuppgifter vid sidan av lossning/lastning av fartyg. I princip bör alla arbetsuppgifter ”inom hamnområdet” vara förbehållna stuveriarbetarna. En sådan ordning – som inte fullt ut gäller i dag i de svenska hamnarna – förutsätter medverkan från industrins sida och vidare måste LO medge att gränserna för stuveriarbetarnas arbetsområde utvidgas till att omfatta flera arbetsuppgifter i land.

I anslutning till punkt 22 framhålls att arbetsgivarsidan anser att stuveriarbetarna bör ha skyldighet att förflytta sig till ”närliggande” hamnar. Denna uppfattning torde delas av Svenska transportarbetareförbundet.

Beträffande punkt 31 betonas att särskilda anvisningar gäller och måste med hänsyn till fackets speciella karaktär även i fortsättningen gälla för stuveriet. Vad slutligen angår punkterna 33–34 (skiftarbete resp. löneformer) uttalas att behandlingen av dessa frågor bör vara exklusivt förbehållna de avtalslutande parterna.

LO anser att konventionen bör ratificeras snarast möjligt och att rekommendationen bör beaktas inom stuverinäringen.

Även TCO tillstyrker att konventionen ratificeras av Sverige samt anför i övrigt följande.

Den i artikel 1 lämnade definitionen av ”hamnarbetare” och ”hamnarbete” tolkar TCO på så sätt, att den täcker de många skilda uppgifter som ryms inom de nya metoderna för ”cargo handling”. Vidare understryker TCO vad som sägs i artikel 5 om samarbete mellan arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer och betonar det angelägna i att samarbetet i dessa frågor får en sådan utformning att tjänstemanna- och arbetargrupperna reellt och direkt har möjligheter att påverka utvecklingen inom

”cargo handling”.

ILO-kommittén finner under hänvisning till remissyttrandena att allmän enighet råder om att några hinder mot svensk ratificering av konventionen inte föreligger och att man från såväl arbetsgivar- som arbetstagar sidan godtar innehållet i konventionen. ILO-kommittén föreslår därför att konventionen ratificeras från svensk sida. Vad beträffar rekommendationen synes några särskilda åtgärder från statsmakternas sida inte behöva vidtas med anledning av densamma.

3—4. Konvention och rekommendation om minimiålder för tillträde till arbete

Även frågan om minimiålder för tillträde till arbete slutbehandlades vid 1973 års konferens efter en första diskussion vid konferensen år 1972. En konvention och en rekommendation antogs, konventionen med 328 röster, ingen emot och 24 nedlagda, och rekommendationen med 329 röster, ingen emot och 13 nedlagda. Samtliga svenska ombud röstade för konventionen. I fråga om rekommendationen röstade regerings- och arbetstagarombuden för, medan arbetsgivarombudet lade ned sin röst.

Konventionens och rekommendationens huvudsakliga innehåll

I och med att *konventionen* antagits av konferensen revideras tio tidigare konventioner i detta ämne. Den nya konventionen ålägger stater som ratificerar konventionen att föra en politik som är ägnad att avskaffa barnarbete och att successivt höja minimiåldern för tillträde till arbete till en nivå som gör det möjligt för ungdomar att uppnå full fysisk och psykisk utveckling. Varje ratificerande stat skall i en deklaration som fogas till ratifikationshandlingen ange den minimiålder som staten åtager sig att tillämpa. Minimiåldern, som skall kunna höjas genom senare deklarationer, får inte vara lägre än åldern för avslutande av obligatorisk skolgång och i intet fall lägre än 15 år. Länder vilkas näringsliv och utbildningssystem är otillräckligt utvecklade får dock till en början föreskriva en minimiålder av 14 år.

När det gäller tillträde till farligt arbete har minimiåldern fastställts till 18 år. Vad som är farligt arbete bestäms av nationell lagstiftning eller av den nationella myndigheten. Det finns dock en undantagsbestämmelse, som medger att minderårig får ta anställning i sådant arbete från 16 års ålder, under förutsättning att hans hälsa, säkerhet och vandel inte äventyras och att den unge fått speciell instruktion eller yrkesutbildning i den aktuella verksamhetsgrenen.

Konventionen är i princip tillämplig på alla slag av arbeten. Samtidigt tar den emellertid hänsyn till de svårigheter för en så vidsträckt tillämpning som vissa särdrag i lagstiftning och praxis i många länder kan skapa. Därför tillåts ratificerande stat att från konventionens tillämpning utesluta begränsade kategorier av anställning eller arbete, för vilka

speciella och betydande problem uppstår. Farligt arbete får dock inte undantas enligt denna bestämmelse. Konventionen beaktar också utvecklingsländernas praktiska svårigheter och medger att de till en början får begränsa konventionens tillämpningsområde.

Under vissa omständigheter får arbete utföras av ungdomar som ännu inte uppnått minimiåldern. Sålunda får arbete som ingår som en del av undervisnings- eller utbildningsprogram utföras av barn och ungdom i skolor eller andra utbildningsanstalter eller i företag. Beträffande sådant arbete i företag gäller som förutsättning att 14 års ålder uppnåtts. Vidare får barn i åldern 13–15 år sysselsättas i lätt arbete, om arbetet inte är skadligt för deras hälsa eller utveckling eller inverkar menligt på deras skolgång eller utbildning. Under samma förutsättningar får ungdomar som fyllt 15 år sysselsättas också i annat arbete även om de inte fullbordat sin obligatoriska skolgång. Beträffande de båda sistnämnda situationerna gäller att vederbörande nationella myndighet skall ange vilka arbeten som kan tillåtas och vilka villkor som därvid skall gälla. Undantag från bestämmelsen om minimiålder får också medges för sådana ändamål som deltagande i artistuppträdanden.

Rekommendationen är uppdelad i fem avdelningar, som behandlar resp. nationell politik, minimiålder, riskfyllt arbete, arbetsförhållanden samt tillämpning. I fråga om minimiålder för tillträde till arbete uttalas att medlemsstaterna bör sträva efter att höja denna till 16 år, där minimiåldern fortfarande ligger under denna nivå. Åtgärder bör skyndsamt vidtas för att höja minimiåldern till 15 år och minimiåldern för farligt arbete till 18 år. Bland de områden, inom vilka åtgärder av praktisk natur bör vidtas, fäster rekommendationen uppmärksamheten på främjande av sysselsättning, utbyggnad av social trygghet och familjens välfärd samt undervisning och yrkesutbildning. Rekommendationen kräver slutligen att på arbetsplatser, där barn och ungdomar sysselsätts, tillfredsställande arbetsförhållanden skall upprätthållas i vad avser lön, arbetstid, nattvila, veckovila, semester, social trygghet samt hälsa och säkerhet.

Svenska bestämmelser

De svenska bestämmelser som är av betydelse för det i konventionen och rekommendationen behandlade ämnet innefattas i arbetarskyddslagen (1949:1), arbetarskyddskungörelsen (1949:208), kungörelsen (1966:521) om förbud att använda minderåriga till vissa arbeten, sjöarbetstidslagen (1970:105) och sjömanslagen (1973:282).

Yttranden

Yttranden har avgetts av arbetarskyddsstyrelsen, socialstyrelsen, skolöverstyrelsen, SAF, LO, TCO och ILO-kommittén.

Arbetarskyddsstyrelsen gör en jämförelse mellan konventionen och rekommendationen å ena sidan samt svensk lagstiftning å den andra. Av denna jämförelse framgår i fråga om konventionen följande.

Artikel 2

Enligt artikeln föreskrivs såsom huvudregel en minimiålder som ej skall vara lägre än åldern för avslutande av obligatorisk skolgång och i intet fall lägre än 15 år.

Enligt 23 § första stycket arbetarskyddslagen är huvudregeln att minderårig inte får användas till arbete med mindre han fyllt eller under kalenderåret fyller 14 år samt – där fråga ej är om arbete under ferietid – fullgjort sin skolplikt eller också erhållit behörigt tillstånd att avsluta sin skolgång. För industriellt och liknande arbete är enligt 24 § första stycket minimiåldern 15 i stället för 14 år. Genom bestämmelser i 23 § andra stycket och i 24 § andra stycket ges möjligheter till dispens från huvudregeln.

Då den svenska arbetarskyddslagen tillkom gällde en skolplikt på sju år. Skolplikten har sedermera förlängts till nio år. Detta innebär att lagregeln i praktiken svarar mot en minimiålder av 15 år (det kalenderår vederbörande fyller 16 år), vilket väl korresponderar med konventionen. Bestämmelsen om skolplikt gäller dock som nämnts ej vid feriearbete. Med stöd av dispensbestämmelserna i 23 § andra stycket arbetarskyddslagen och 24 § andra stycket samma lag har arbetarskyddsstyrelsen vidare utfärdat en generell dispens för minderåriga som fyllt 13 år att under ferietid utföra lättare arbete. Styrelsen har också utfärdat generella regler om dispens för skolelever som fyllt eller under pågående skoltermin fyller 13 år. Dessa kan under skolfri tid få användas till lättare arbeten under högst tolv timmar per vecka, s. k. eftermiddagsarbete.

Enligt 24 § andra stycket arbetarskyddslagen kan styrelsen även i särskilda fall ge dispens för den som under kalenderåret uppnår minst 14 års ålder att under ferietid användas i industriellt eller liknande arbete där detta är påkallat av hänsyn till hans yrkesutbildning eller det eljest kan anses vara till gagn för honom.

I konventionen nämns inte särskilt feriearbete eller eftermiddagsarbete. Enligt artikel 7.1 kan emellertid den nationella lagstiftningen tillåta att personer i åldern 13--15 år sysselsätts i lätt arbete. Någon definition av vad som skall anses som lätt arbete ges inte och det är vanskligt att avgöra i vad mån de nyss relaterade svenska reglerna och den dispensgivning som sker kan anses strida mot konventionens syften och mening. Om Sverige ratificerade konventionen skulle detta dock med hänsyn till den absoluta nedre gränsen av 13 år i konventionen innebära att arbetarskyddsstyrelsen finge upphöra med att i vissa fall bevilja dispens för minderåriga som ännu inte fyllt 13 år.

Artikel 3

I artikel 3 stipuleras en minimiålder på 18 år för tillträde till varje typ av anställning eller arbete som medför risk för ungdomars hälsa, säkerhet ellerandel. Under vissa förutsättningar kan en minimiålder på 16 år medges. Motsvarande svenska bestämmelser är 26 § arbetarskyddslagen och på denna baserade kungörelsen om förbud att använda minderårig till

vissa arbeten. Enligt 2 § kungörelsen har yrkesinspektör möjlighet att i vissa fall bevilja dispens för minderårig under 16 år. Kungörelsen ger i 3 § arbetarskyddsstyrelsen möjlighet att lämna tillstånd för minderårig, om den fara som i regel är förbunden med arbetet inte föreligger på grund av särskilda omständigheter. Motsvarande dispensmöjligheter finns ej i konventionen. Bedömningen av i vad mån svensk lagstiftning strider mot konventionen försvåras dock av de grundläggande svårigheterna att avgöra vilka slag av arbeten som åsyftas med artikeln.

Artikel 4

Enligt artikeln kan vissa kategorier av anställning eller arbete, för vilka speciella och betydande tillämpningsproblem uppstår, undantas från tillämpningen av konventionen. För svenskt vidkommande är dessa kategorier angivna i 2-4 §§ arbetarskyddslagen. Undantagen avser arbete i arbetstagarens hem och annat s. k. okontrollerat arbete, arbete som utförs av medlem av arbetsgivarens familj, arbete som utförs i arbetsgivarens hushåll samt skeppstjänst. Vidare undantas arbete som två eller flera personer utför för gemensam räkning samt arbete på vissa anstalter.

I övrigt konstaterar arbetarskyddsstyrelsen att *artikel 5* inte är tillämplig på Sverige, att *artikel 8* ger större möjligheter till dispens än nuvarande svenska regler samt att *artikel 9* inte innebär något hinder i förhållande till nuvarande svenska arbetarskyddslagstiftning. Återstående bestämmelser i konventionen föranleder inga kommentarer från styrelsens sida.

I fråga om *rekommendationen* anmärker styrelsen att av de anvisningar som finns i rekommendationen endast kravet på tolv timmars nattvila (punkten 13 c) avviker från den svenska arbetarskyddslagen, där elva timmars nattvila föreskrivs (33 §).

Under hänvisning till det anförda uttalar styrelsen att det i den nuvarande svenska arbetarskyddslagstiftningen finns bestämmelser som inte helt överensstämmer med de krav som uppställs i konventionen. Vid bedömande av ratifikationsfrågan bör beaktas att arbetsmiljöutredningen har till uppgift att se över hela den svenska arbetarskyddslagstiftningen, däri innefattande också bestämmelserna rörande minderårigas användande i arbete. Det är naturligt att utredningen därvid överväger i vad mån svensk lagstiftning bör anpassas till nu föreliggande konvention och rekommendation. De båda instrumenten bör därför överlämnas till utredningen för att beaktas vid dess fortsatta arbete. I avvaktan på resultatet av utredningens arbete bör konventionen enligt styrelsens uppfattning inte ratificeras av Sverige.

Såväl *SAF* som *LO* och *TCO* för i stort sett samma resonemang som arbetarskyddsstyrelsen och kommer fram till enahanda slutsats som styrelsen, nämligen att konventionen inte f. n. bör ratificeras av Sverige och att rekommendationen inte bör föranleda någon åtgärd. *LO* och *TCO* finner dessutom i likhet med styrelsen att de båda instrumenten bör överlämnas till arbetsmiljöutredningen för att beaktas vid dess fortsatta arbete.

Socialstyrelsen har ingen erinran mot konventionen och rekommendationen.

Skolöverstyrelsen tillstyrker att *konventionen* ratificeras.

I anslutning till vissa av punkterna i *rekommendationen* anser styrelsen att i Sverige åtgärder bör vidtas i följande hänseenden:

Punkt 2. a) Fortsatt satsning för att motverka arbetslöshet och handikapp på arbetsmarknaden i form av brist på adekvat yrkesutbildning.

Punkt 2. d) Ökade insatser för att ytterligare utveckla kontakterna mellan skolan, samhället och dess arbetsliv.

Punkterna 5. och 9. Översyn av kungörelsen om förbud att använda minderårig till vissa arbeten (SFS 1966:521).

Punkt 7. 1) Frågan om höjning av minimiåldern till 16 år för tillträde till anställning eller arbete bör utredas.

Punkt 10. 1) Vid bestämmandet av de typer av anställning eller arbete, på vilka artikel 3 i konventionen skall äga tillämpning, bör inte enbart fysiska utan även psykologiska, sociala och socialmedicinska miljöfaktorer beaktas.

Punkterna 12. 1), 14. 1)a), 14. 2), 15. Förstärkning av allmänna yrkesinspektionen för att bereda den bättre möjligheter att ge information och råd samt övervaka efterlevnaden av gällande bestämmelser om minderårig arbetskraft.

Punkterna 12. 2), 14. 1)b) Översyn av de lokala yrkesrådets och andra samrådsorgans verksamhet.

Punkt 14. 3) Fortsatt samordning av arbetarskyddsverkets, arbetsmarknadsverkets, sociala myndigheters och skolmyndigheters verksamhet på central, regional och lokal nivå.

Punkt 16. c) Översyn av den verksamhet i vilken barn och ungdom används av organisationer och företag för ambulerande försäljning (jultidningar, märken etc.).

Dessutom föreslår styrelsen att ytterligare åtgärder snarast vidtas för att göra barn, ungdom, skolans befattningshavare, föräldrar och arbetsgivare mer medvetna om gällande bestämmelser på detta område.

ILO-kommittén anför följande.

Såsom framgår av arbetarskyddsstyrelsens utredning och vad arbetsmarknadsparterna anfört föreligger det vissa skiljaktigheter mellan gällande svenska arbetarskyddslagstiftning och konventionens krav. Konventionen kan därför inte f. n. ratificeras av Sverige. I likhet med styrelsen samt LO och TCO finner kommittén, att arbetsmiljöutredningen, som har till uppgift att se över hela arbetarskyddslagstiftningen, däribland bestämmelserna om minderårigas användande till arbete, bör överväga i vad mån den svenska lagstiftningen bör anpassas till ifrågavarande instrument. Dessa bör därför överlämnas till utredningen. I avvaktan på resultatet av utredningens arbete bör konventionen inte ratificeras av Sverige och rekommendationen ej föranleda någon ytterligare åtgärd.

Föredraganden

Vid internationella arbetskonferensens femtioåttonde sammanträde innevarande år, antogs dels en konvention (nr 137) och en rekommendation (nr 145) om de sociala återverkningarna av nya lasthanteringsmetoder i hamnar, dels en konvention (nr 138) och en rekommendation (nr 146) om minimiålder för tillträde till arbete.

Vad beträffar konventionen nr 137 framgår av såväl ILO-kommitténs som arbetsmarknadsparternas uttalanden att något hinder för ratificering av konventionen inte föreligger och att konventionen därför bör ratificeras av Sverige. Jag delar denna uppfattning och föreslår att Sverige ratificerar konventionen. Rekommendationen nr 145 synes inte behöva föranleda några särskilda åtgärder från statsmakternas sida. Jag förutsätter emellertid att ifrågakvarande rekommendation beaktas inom stuverinäringen.

I fråga om konventionen nr 138 och rekommendationen nr 146 föreligger, som framgår av remissyttrandena, vissa avvikelser mellan dessa instrument och den svenska arbetarskyddslagstiftningen. Konventionen kan därför inte f. n. ratificeras av Sverige. Frågan i vad mån de svenska bestämmelserna om minderårigas användande till arbete bör anpassas till de nu föreliggande instrumenten anser jag i likhet med arbetarskyddsstyrelsen, LO och TCO samt ILO-kommittén böra prövas av arbetsmiljöutredningen. Såvitt gäller minimiåldern för arbete till sjöss bör prövningen göras av fartygsmiljöutredningen, som under år 1973 fått i uppdrag att se över de ombordanställdas arbets- och miljöförhållanden m. m. Instrumenten bör i detta syfte överlämnas till utredningarna. I avvaktan på resultatet av utredningarnas överväganden bör konventionen inte ratificeras av Sverige och rekommendationen inte föranleda någon ytterligare åtgärd.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t

dels föreslår riksdagen att godkänna konventionen nr 137 om de sociala återverkningarna av nya lasthanteringsmetoder i hamnar,

dels bereder riksdagen tillfälle avge yttrande över vad jag i övrigt anført om de vid internationella arbetskonferensens femtioåttonde sammanträde antagna internationella instrumenten.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

Bilaga 1

(Översättning)

Convention (No. 137) concerning the social repercussions of new methods of cargo handling in docks

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Fifty-eighth Session on 6 June 1973, and

Considering that important changes have taken place and are taking place in cargo handling methods in docks—such as the adoption of unit loads, the introduction of roll-on roll-off techniques and the increase of mechanisation and automation—and in the pattern of movement of freight, and that such changes are expected to become more widespread in the future, and

Considering that such changes, by speeding up freight movements, reducing the time spent by ships in ports and lowering transport costs, may benefit the economy of the country concerned as a whole and contribute to the raising of the standard of living, and

Considering that such changes also involve considerable repercussions on the level of employment in ports and on the conditions of work and life of dockworkers, and that measures should be adopted to prevent or to reduce the problems consequent thereon, and

Considering that dockworkers

Konvention (nr 137) om de sociala återverkningarna av nya lasthanteringsmetoder i hamnar

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 6 juni 1973 till sitt femtioåttonde sammanträde,

som finner att betydelsefulla förändringar har ägt rum och äger rum i lasthanteringsmetoderna i hamnar — såsom införandet av enhetslaster, införandet av roll-on-roll-off-metoder samt ökad mekanisering och automation — och i formerna för förflyttning av gods och att sådana förändringar kan förväntas bli ännu mer omfattande i framtiden,

som finner att sådana förändringar kan gagna vederbörande lands ekonomi i dess helhet och bidra till en höjning av levnadsstandarderna genom att öka hastigheten i förflyttning av gods, minska fartygens liggetid i hamn och sänka transportkostnaderna,

som finner att sådana förändringar också för med sig avsevärda återverkningar på sysselsättningsnivån i hamnarna och på hamnarbetarnas arbets- och levnadsvillkor samt att åtgärder bör vidtagas i syfte att förebygga eller minska de problem som följer härav,

som finner att hamnarbetarna

should share in the benefits secured by the introduction of new methods of cargo handling and that, accordingly, action for the lasting improvement of their situation, by such means as regularisation of employment and stabilisation of income, and other measures relating to their conditions of work and life, as well as to safety and health aspects of dock work, should be planned and taken concurrently with the planning and introduction of new methods, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to social repercussions of new methods of cargo handling (docks), which is the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-fifth day of June of the year one thousand nine hundred and seventy-three the following Convention, which may be cited as the Dock Work Convention, 1973:

Article 1

1. This Convention applies to persons who are regularly available for work as dockworkers and who depend on their work as such for their main annual income.

2. For the purpose of this Convention the terms "dockworkers" and "dock work" mean persons and activities defined as such by national law or practice. The organisations of employers and workers concerned shall be consulted

bör få del av de fördelar som införandet av nya lasthanteringsmetoder medför och att följaktligen åtgärder för en varaktig förbättring av deras situation – bl. a. stabilisering av sysselsättning och inkomster och andra åtgärder som berör deras arbets- och levnadsvillkor samt hamnarbetets säkerhets- och hälsoaspekter – bör planeras och vidtagas jämsides med planeringen och införandet av nya metoder och som

beslutat antaga vissa förslag angående de sociala återverkningarna av nya lasthanteringsmetoder i hamnar, vilket utgör den femte punkten på sammanträdet's dagordning,

samt beslutat att dessa förslag skall taga formen av en internationell konvention,

antager denna den tjugofemte dagen i juni månad år nittonhundrasjuttiofyra följande konvention, som kan benämnas konventionen om hamnarbete, 1973.

Artikel 1

1. Denna konvention äger tillämpning på personer som regelbundet står till förfogande för arbete som hamnarbetare och som erhåller sin huvudsakliga årsinkomst genom detta arbete.

2. Med "hamnarbetare" och "hamnarbete" avses i denna konvention personer och verksamheter som definieras som sådana i nationell lagstiftning eller praxis. Berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer skall rådfrågas

on or otherwise participate in the establishment and revision of such definitions. Account shall be taken in this connection of new methods of cargo handling and their effect on the various dockworker occupations.

Article 2

1. It shall be national policy to encourage all concerned to provide permanent or regular employment for dockworkers in so far as practicable.

2. In any case, dockworkers shall be assured minimum periods of employment or a minimum income, in a manner and to an extent depending on the economic and social situation of the country and port concerned.

Article 3

1. Registers shall be established and maintained for all occupational categories of dockworkers, in a manner to be determined by national law or practice.

2. Registered dockworkers shall have priority of engagement for dock work.

3. Registered dockworkers shall be required to be available for work in a manner to be determined by national law or practice.

Article 4

1. The strength of the registers shall be periodically reviewed, so as to achieve levels adapted to the needs of the port.

eller på annat sätt medverka vid fastställande och ändring av sådana definitioner. Därvid skall hänsyn tagas till nya lasthanteringsmetoder och deras inverkan på hamnarbetarnas olika arbetsuppgifter.

Artikel 2

1. Den nationella politiken skall söka förmå alla berörda parter att i mån av möjlighet åstadkomma permanent eller regelbunden sysselsättning för hamnarbetare.

2. Hamnarbetare skall i varje fall tillförsäkras minimiperioder av sysselsättning eller minimiinkomster på ett sätt och i en omfattning som betingas av den ekonomiska och sociala situationen i ifrågavarande land och hamn.

Artikel 3

1. Register skall upprättas och föras beträffande alla yrkeskategorier av hamnarbetare, på sätt som skall bestämmas av nationell lagstiftning eller praxis.

2. Registrerade hamnarbetare skall ha företräde vid beredande av arbete i hamnar.

3. Registrerade hamnarbetare skall vara skyldiga att stå till förfogande för arbete, på sätt som skall bestämmas av nationell lagstiftning eller praxis.

Artikel 4

1. Antalet arbetare, som finns upptagna i registren, skall periodiskt överses i syfte att uppnå nivåer som är anpassade efter hamnens behov.

2. Any necessary reduction in the strength of a register shall be accompanied by measures designed to prevent or minimise detrimental effects on dockworkers.

Article 5

In order to secure the greatest social advantage of new methods of cargo handling, it shall be national policy to encourage co-operation between employers or their organisations, on the one hand, and workers' organisations, on the other hand, in improving the efficiency of work in ports, with the participation, as appropriate, of the competent authorities.

Article 6

Each Member shall ensure that appropriate safety, health, welfare and vocational training provisions apply to dockworkers.

Article 7

The provisions of this Convention shall, except in so far as they are otherwise made effective by means of collective agreements, arbitration awards or in such other manner as may be consistent with national practice, be given effect by national laws or regulations.

Article 8

The formal ratifications of this Convention shall be communi-

2. Om en minskning av antalet i ett register upptagna hamnarbetare blir nödvändig, skall åtgärder vidtagas i syfte att förebygga eller lindra ogynnsamma verkningar för hamnarbetarna.

Artikel 5

För att de sociala fördelarna av nya metoder för lasthantering skall bli till fullo tillvaratagna skall den nationella politiken främja samarbete mellan å ena sidan arbetsgivarna eller deras organisationer och å andra sidan arbetstagarernas organisationer beträffande höjning av arbetseffektiviteten i hamnarna, där så är lämpligt under medverkan av vederbörande myndigheter.

Artikel 6

Varje medlemsstat skall tillse att lämpliga bestämmelser rörande säkerhet, hälsa, välfärd och yrkesutbildning tillämpas på hamnarbetare.

Artikel 7

Bestämmelserna i denna konvention skall bringas i tillämpning genom nationell lagstiftning, i den mån de inte genomföres medelst kollektivavtal, skiljedom eller på annat sätt som överensstämmer med nationell praxis.

Artikel 8

De officiella ratifikationerna av denna konvention skall delges in-

cated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 9

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 10

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this

ternationella arbetsbyråns generaldirektör och registreras av honom.

Artikel 9

1. Denna konvention är bindande endast för de medlemmar av internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer registrerats av generaldirektören.

2. Den träder i kraft tolv månader efter det två medlemmars ratifikationer registrerats av generaldirektören.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation registrerats.

Artikel 10

1. Medlem som ratificerar denna konvention kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse som delges internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Uppsägningen träder ej i kraft förrän ett år efter det den registrerats.

2. Varje medlem, som ratificerar denna konvention och icke inom ett år efter utgången av den i föregående mom. nämnda tioårsperioden gör bruk av den uppsägningsrätt som medges i denna artikel, skall vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter på de i denna artikel föreskrivna villkoren uppsäga konventionen

Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 11

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 12

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 13

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

vid utgången av varje tioårsperiod.

Artikel 11

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta samtliga medlemmar av internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar, som delgivits honom av organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen, som delgivits honom, skall han fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag då konventionen kommer att träda i kraft.

Artikel 12

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall för registrering jämlikt artikel 102 av Förenta nationernas stadga lämna Förenta nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om varje ratifikation och uppsägning, som registrerats av honom enligt bestämmelserna i föregående artiklar.

Artikel 13

Närhelst internationella arbetsbyråns styrelse finner det erforderligt skall styrelsen förelägga internationella arbetsorganisationens allmänna konferens en redogörelse för konventionens tillämpning och överväga om det finns skäl att på konferensens dagordning uppföra frågan om dess revision, helt eller delvis.

Article 14

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 10 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 15

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Artikel 14

1. Om konferensen antager en ny konvention, varigenom förevarande konvention helt eller delvis revideras, och den nya konventionen ej föreskriver annat,

a) skall, utan hinder av bestämmelserna i artikel 10, en medlems ratifikation av den nya konventionen i sig innefatta omedelbar uppsägning av förevarande konvention, under förutsättning att den nya konventionen trätt i kraft;

b) skall från den dag, då den nya konventionen träder i kraft, förevarande konvention icke längre kunna ratificeras av medlemmarna.

2. Förevarande konvention skall likväl förbli gällande till form och innehåll för de medlemmar som ratificerat densamma men icke ratificerat den nya konvention, varigenom förevarande konvention revideras.

Artikel 15

De engelska och franska texterna till denna konvention skall ha lika vitsord.

Bilaga 2

(Översättning)

Recommendation (No. 145) Concerning the Social Repercussions of New Methods of Cargo Handling in Docks

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Fifty-eighth Session on 6 June 1973, and

Considering that important changes have taken place and are taking place in cargo-handling methods in docks — such as the adoption of unit loads, the introduction of roll-on roll-off techniques and the increase of mechanisation and automation — and in the pattern of movement of freight, and that such changes are expected to become more widespread in the future, and

Considering that such changes, by speeding up freight movements, reducing the time spent by ships in ports and lowering transport costs, may benefit the economy of the country concerned as a whole and contribute to the raising of the standard of living, and

Considering that such changes also involve considerable repercussions on the level of employment in ports and on the conditions of work and life of dockworkers, and that measures should be adopted to prevent or to reduce the problems consequent thereon, and

Considering that dockworkers

Rekommendation (nr 145) om de sociala återverkningarna av nya lasthanteringsmetoder i hamnar

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 6 juni 1973 till sitt femtioåttonde sammanträde,

som finner att betydelsefulla förändringar har ägt rum och äger rum i lasthanteringsmetoderna i hamnar — såsom införandet av enhetslaster, införandet av roll-on-roll-off-metoder samt ökad mekanisering och automation — och i formerna för förflyttning av gods och att sådana förändringar kan förväntas bli ännu mer omfattande i framtiden,

som finner att sådana förändringar kan gagna vederbörande lands ekonomi i dess helhet och bidra till en höjning av levnadsstandarden genom att öka hastigheten i förflyttning av gods, minska fartygens liggetid i hamn och sänka transportkostnaderna,

som finner att sådana förändringar också för med sig avsevärda återverkningar på sysselsättningsnivån i hamnarna och på hamnarbetarnas arbets- och levnadsvillkor samt att åtgärder bör vidtagas i syfte att förebygga eller minska de problem som följer härav,

som finner att hamnarbetarna

should share in the benefits secured by the introduction of new methods of cargo handling and that, accordingly, action for the lasting improvement of their situation, by such means as regularisation of employment and stabilisation of income, and other measures relating to their conditions of work and life, as well as to safety and health aspects of dock work, should be planned and taken concurrently with the planning and introduction of new methods, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to social repercussions of new methods of cargo handling (docks), which is the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation supplementing the Dock Work Convention, 1973,

adopts this twenty-fifth day of June of the year one thousand nine hundred and seventy-three the following Recommendation, which may be cited as the Dock Work Recommendation, 1973:

I. Scope and Definitions

1. Except as otherwise provided in Paragraph 36, this Recommendation applies to persons who are regularly available for work as dockworkers and who depend on their work as such for their main annual income.

2. For the purpose of this Recommendation the terms "dock-

bör få del av de fördelar som införandet av nya lasthanteringsmetoder medför och att följaktligen åtgärder för en varaktig förbättring av deras situation – bl. a. stabilisering av sysselsättning och inkomster och andra åtgärder som berör deras arbets- och levnadsvillkor samt hamnarbetets säkerhets- och hälsoaspekter – bör planeras och vidtagas jämsides med planeringen och införandet av nya metoder och som

beslutat antaga vissa förslag angående de sociala återverkningarna av nya lasthanteringsmetoder i hamnar, vilket utgör den femte punkten på sammanträdet dagordning,

samt beslutat att dessa förslag skall taga formen av en rekommendation, som kompletterar konventionen om hamnarbete, 1973,

antager denna den tjugofemte dagen i juni månad år nittonhundrasjuttiofyre följande rekommendation, som kan benämnas rekommendationen om hamnarbete, 1973.

I. Tillämpningsområde och definitioner

1. I den mån ej annat föreskrivs i mom. 36 äger denna rekommendation tillämpning på personer, som regelbundet står till förfogande för arbete som hamnarbetare och som erhåller sin huvudsakliga årsinkomst genom detta arbete.

2. Med "hamnarbetare" och "hamnarbete" avses i denna re-

workers" and "dock work" mean persons and activities defined as such by national law or practice. The organisations of employers and workers concerned should be consulted on or otherwise participate in the establishment and revision of such definitions. Account should be taken in this connection of new methods of cargo handling and their effect on the various dockworker occupations.

II. The Impact of Changes in Cargo Handling Methods

3. In each country and, as appropriate, each port, the probable impact of changes in cargo handling methods, including the impact on the employment opportunities for, and the conditions of employment of, dockworkers, as well as on the occupational structure in ports, should be regularly and systematically assessed, and the action to be taken in consequence systematically reviewed, by bodies in which representatives of the organisations of employers and workers concerned and, as appropriate, of the competent authorities participate.

4. The introduction of new methods of cargo handling and related measures should be coordinated with national and regional development and manpower programmes and policies.

5. For the purposes set out in Paragraphs 3 and 4, all relevant information should be collected continuously, including in particular —

(a) statistics of freight movement through ports, showing the

kommendation personer och verksamheter som definieras som sådana i nationell lagstiftning eller praxis. Berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer bör rådfrågas eller på annat sätt medverka vid fastställande och ändring av sådana definitioner. Därvid bör hänsyn tagas till nya lasthanteringsmetoder och deras inverkan på hamnarbetarnas olika arbetsuppgifter.

II. Verkningarna av förändringar i lasthanteringsmetoder

3. I varje land och där så är lämpligt i varje hamn bör de sannolika verkningarna av förändringar i lasthanteringsmetoder, inbegripet verkningarna på hamnarbetarnas sysselsättningsmöjligheter och arbetsvillkor samt på yrkesstrukturen i hamnarna, regelbundet och systematiskt bedömas och härav föranledda åtgärder systematiskt prövas av organ, i vilka representanter för berörda arbetsgivares och arbetstgares organisationer och, där så är lämpligt, vederbörande myndigheter medverkar.

4. Införandet av nya lasthanteringsmetoder och därmed sammanhängande åtgärder bör samordnas med nationell och regional utveckling samt med arbetskraftsprogram och arbetsmarknadspolitik.

5. För de syften som anges i mom. 3 och 4 bör alla relevanta informationer fortlöpande sammanställas, särskilt

a) statistik över förflyttningen av gods i hamnar med angivande

methods of handling used;

(b) flow charts showing the origin and the destination of the main streams of freight handled, as well as the points of assembly and dispersion of the contents of containers and other unit loads;

(c) estimates of future trends, if possible similarly presented;

(d) forecasts of manpower required in ports to handle cargo, taking account of future developments in methods of cargo handling and in the origin and destination of the main streams of freight.

6. As far as possible, each country should adopt those changes in the methods of handling cargo which are best suited to its economy, having regard in particular to the relative availability of capital, especially foreign exchange, and of labour, and to inland transport facilities.

III. Regularisation of Employment and Income

A. Permanent or Regular Employment

7. In so far as practicable, permanent or regular employment should be provided for all dockworkers.

B. Guarantees of Employment or Income

8. (1) Where permanent or regular employment is not practicable, guarantees of employment and/or income should be pro-

vided for the handling methods used;

b) flödesscheman som utvisar ursprungs- och destinationsorter för de huvudsakliga strömmarna av hanterat gods samt uppsamlings- och fördelningspunkter för innehållet i containers och andra enhetslaster;

c) beräkningar rörande den framtida utvecklingen, om möjligt framlagda i liknande form;

d) prognoser rörande behovet av arbetskraft i hamnar för hantering av last med beaktande av den framtida utvecklingen beträffande lasthanteringsmetoder samt ursprungs- och destinationsorter för de huvudsakliga godsströmmarna.

6. Varje land bör i mån av möjlighet införa de nya lasthanteringsmetoder som bäst lämpar sig för dess ekonomi, särskilt med beaktande av den relativa tillgången på kapital, speciellt utländsk valuta, och av arbetskraft samt transportanordningarna inom landet.

III. Stabilisering av sysselsättning och inkomster

A. Permanent eller regelbunden sysselsättning

7. Permanent eller regelbunden sysselsättning bör i mån av möjlighet tillförsäkras alla hamnarbetare.

B. Garantier för sysselsättning eller inkomst

8. 1) Där permanent eller regelbunden sysselsättning inte är möjlig, bör garantier för sysselsättning och/eller inkomst skapas på det

vided, in a manner and to an extent depending on the economic and social situation of the country and port concerned.

(2) These guarantees might include any or all of the following:

(a) employment for an agreed number of hours or shifts per year, per month or per week, or pay in lieu thereof;

(b) attendance money, payable for being present at calls or otherwise available for work when no employment is obtained, under a scheme to which no financial contribution from the dockworkers is required;

(c) unemployment benefit when no work is available.

9. Positive steps should be taken by all concerned to avert or minimise as far as possible any reduction of the workforce, without prejudice to the efficient conduct of dock work operations.

10. Adequate provision should be made for giving dockworkers financial protection in case of unavoidable reduction of the workforce by such means as –

(a) unemployment insurance or other forms of social security;

(b) severance allowance or other types of separation benefits paid by the employers;

(c) such combination of benefits as may be provided for by national laws or regulations, or collective agreements.

C. Registration

11. Registers should be established and maintained for all occupational categories of dockworkers, in a manner determined by national law or practice, in order to –

sätt och i den utsträckning som betingas av den ekonomiska och sociala situationen i vederbörande land och hamn.

2) Dessa garantier kan antaga en eller flera av följande former:

a) sysselsättning under ett överenskommet antal timmar eller skift per år, månad eller vecka eller däremot svarande avlöning;

b) ersättning för närvaro vid upprop eller för att vederbörande på annat sätt står till förfogande för arbete, när ingen sysselsättning erhålls, enligt ett system som inte kräver något ekonomiskt bidrag från hamnarbetaren;

c) stöd åt arbetslösa när arbete inte kan beredas.

9. Positiva åtgärder bör vidtagas av alla berörda parter för att förebygga eller i möjligaste mån begränsa minskning av antalet arbetare utan förfång för ett effektivt utförande av hamnarbetet.

10. Lämpliga anstalter bör vidtagas för att ge hamnarbetarna ekonomiskt skydd i händelse av en oundviklig minskning av arbetarantalet, exempelvis genom:

a) arbetslöshetsförsäkring eller andra former av social trygghet;

b) avgångsvederlag eller andra av arbetsgivaren betalda förmåner vid anställningens upphörande;

c) en sådan kombination av förmåner som kan finnas föreskriven i nationell lagstiftning eller kollektivavtal.

C. Registrering

1. Register bör, på sätt som skall bestämmas av nationell lagstiftning och praxis, upprättas och föras beträffande alla yrkeskategorier av hamnarbetare i syfte att:

(a) prevent the use of supplementary labour when the work available is insufficient to provide an adequate livelihood to dockworkers;

(b) operate schemes for the regularisation of employment or stabilisation of earnings and for the allocation of labour in ports.

12. The number of specialised categories should be reduced and their scope altered as the nature of the work changes and as more dockworkers become able to carry out a greater variety of tasks.

13. The distinction between work on board ship and work on shore should be eliminated, where possible, with a view to achieving greater interchangeability of labour, flexibility in allocation and efficiency in operations.

14. Where permanent or regular employment is not available for all dockworkers, the registers should take the form of either –

(a) a single register; or

(b) separate registers for –

(i) those in more or less regular employment;

(ii) those in a reserve pool.

15. No person should normally be employed as a dockworker unless he is registered as such. Exceptionally, when all available registered dockworkers are employed, other workers may be engaged.

16. The registered dockworker should make himself available for work in a manner determined by national law or practice.

a) förebygga anlitande av extra arbetskraft när arbetstillgången inte är tillräcklig för att tillförsäkra hamnarbetarna ett skäligt uppehälle;

b) genomföra program för reglering av sysselsättning eller stabilisering av arbetsinkomster och för fördelning av arbetskraften i hamnar.

12. Antalet specialiserade kategorier bör minskas och deras innehåll ändras, i den mån som arbetets karaktär förändras och flera hamnarbetare blir i stånd att utföra ett större antal skilda arbetsuppgifter.

13. Gränsdragningen mellan arbete ombord och arbete på kaj bör i mån av möjlighet undanröjas i syfte att uppnå större utbytbarhet mellan arbetarna, flexibilitet i fördelningen av arbetskraft och effektivitet i arbetet.

14. Där permanent eller regelbunden sysselsättning inte kan beredas alla hamnarbetare, bör registren taga form antingen av

a) ett enda register; eller

b) skilda register för

i) hamnarbetare som har mer eller mindre regelbunden sysselsättning;

ii) hamnarbetare som utgör reservstyrka.

15. Ingen annan än den som är registrerad som hamnarbetare bör normalt sysselsättas i hamnarbete. Dock bör i undantagsfall andra arbetare kunna anlitas, när alla disponibla registrerade hamnarbetare är sysselsatta.

16. Den registrerade hamnarbetaren bör ställa sig till förfogande för arbete på sätt som bestäms genom nationell lagstiftning eller praxis.

D. Adjusting the Strength of the Registers

17. The strength of the registers should be periodically reviewed by the parties concerned, so as to achieve levels adequate, but not more than adequate, to the needs of the port. In such reviews, account should be taken of all relevant factors and in particular the long-term factors such as the changing methods of cargo handling and changing trends in trade.

18. (1) Where the need for particular categories of dockworkers decreases, every effort should be made to retain the workers concerned in jobs within the port industry by retraining them for work in other categories; the retraining should be provided well in advance of any anticipated change in the methods of operation.

(2) If reduction in the over-all strength of a register becomes unavoidable, all necessary efforts should be made to help dockworkers to find employment elsewhere through the provision of retraining facilities and the assistance of the public employment services.

19. (1) In so far as practicable, any necessary reduction in the strength of a register should be made gradually and without recourse to termination of employment. In this respect, experience with personnel planning techniques at the level of the undertaking can be usefully applied to ports.

D. Anpassning av antalet i registren upptagna personer

17. Antalet i registren upptagna personer bör tid efter annan ses över av berörda parter i syfte att uppnå en nivå, som motsvarar men icke överstiger hamnens behov. Vid sådan översyn bör alla relevanta faktorer beaktas, särskilt sådana som har verkningar på längre sikt, såsom ändringar i lasthanteringsmetoderna och i handelns utvecklingstendenser.

18. 1) När behovet av särskilda kategorier av hamnarbetare minskas, bör allt göras för att behålla de berörda arbetarna i arbeten inom hamnsektorn genom att omskola dem för arbete av annat slag; omskolningen bör äga rum i god tid före varje förutsedd förändring i arbetsmetoderna.

2) Om en minskning av hela antalet i ett register upptagna personer blir oundviklig, bör alla erforderliga åtgärder vidtagas för att hjälpa hamnarbetarna att finna sysselsättning på annat håll genom tillhandahållande av omskolningsmöjligheter och genom den offentliga arbetsförmedlingens medverkan.

19. 1) Nödvändiga minskningar av antalet i registren upptagna personer bör i mån av möjlighet ske gradvis och utan hävande av anställningsförhållandet. I detta hänseende kan erfarenheter av personalplaneringsmetoder på företagsnivå med fördel tillämpas i hamnar.

(2) In determining the extent of the reduction, regard should be had to such means as —

- (a) natural wastage;
- (b) cessation of recruitment, except for workers with special skills for which dockworkers already registered cannot be trained;
- (c) exclusion of men who do not derive their main means of livelihood from dock work;
- (d) reducing the retirement age or facilitating voluntary early retirement by the grant of pensions, supplements to state pensions, or lump-sum payments;
- (e) permanent transfer of dockworkers from ports with excess of dockworkers to ports with shortage of such workers, wherever the situation warrants and subject to collective agreements and to the agreement of the workers concerned.

(3) Termination of employment should be envisaged only after due regard has been had to the means referred to in subparagraph (2) of this Paragraph and subject to whatever guarantees of employment may have been given. It should be based as far as possible on agreed criteria, should be subject to adequate notice, and should be accompanied by payments as set out in Paragraph 10.

E. Allocation

20. Except where permanent or regular employment with a particular employer exists, systems of allocation should be agreed upon which —

2) Vid bestämmande av minskningens omfattning bör man bl. a. beakta:

- a) den naturliga avgången;
- b) rekryteringsstopp utom i fråga om arbetare med speciella färdigheter, för vilka de redan registrerade hamnarbetarna inte kan utbildas;
- c) uteslutande av personer som inte erhåller sin huvudsakliga inkomst genom hamnarbete;
- d) sänkning av avgångsåldern eller underlättande av frivillig avgång i förtid genom beviljande av pensioner, tillägg till statliga pensioner eller engångsbelopp;
- e) permanent överföring av hamnarbetare från hamnar med överskott av hamnarbetare till hamnar med brist på sådana arbetare, när situationen så medger samt med beaktande av gällande kollektivavtal och under förutsättning av berörda arbetares samtycke.

3) Hävande av anställningsförhållande bör övervägas först efter vederbörligt beaktande av de omständigheter som äsyftas i punkt 2) här ovan och med förbehåll för de anställningsgarantier, som kan ha lämnats. Det bör i mån av möjlighet grundas på överenskomna kriterier, medge lämplig uppsägningstid och bör åtföljas av betalningar i enlighet med mom. 10.

E. Fördelning av arbetskraft

20. Utom i fall av regelbunden eller permanent anställning hos en viss arbetsgivare bör överenskommelse träffas om system för fördelning av arbetskraften varigenom

(a) subject to the provisions of Paragraphs 11, 15 and 17, provide each employer with the labour required to secure a quick turn-round of ships, or, in case of shortage, a fair share of such labour consistent with any established system of priorities;

(b) provide each registered dockworker with a fair share of available work;

(c) reduce to a minimum the necessity for attending calls for selection and allocation to a job and the time required for this purpose;

(d) ensure that, so far as practicable and subject to the necessary rotation of shifts, dockworkers complete a task begun by them.

21. Subject to conditions to be prescribed by national laws or regulations or collective agreements, the transfer of dockworkers in the regular employment of one employer to temporary work with another should be permitted when required.

22. Subject to conditions to be prescribed by national laws or regulations or collective agreements, the temporary transfer of dockworkers on a voluntary basis from one port to another should be permitted when required.

IV. Labour-Management Relations

23. Discussions and negotiations between employers and workers concerned should aim not merely at settlement of current issues such as wages and condi-

a) varje arbetsgivare, med förbehåll för bestämmelserna i mom. 11, 15 och 17, erhåller den arbetskraft som erfordras för snabb turn-round av fartygen eller, vid knapphet på arbetskraft, en skälig andel av sådan arbetskraft, med beaktande av eventuella prioriteringssystem;

b) varje registrerad hamnarbetare erhåller en skälig andel av föreliggande arbetstillfällen;

c) nödvändigheten att närvara vid upprop för uttagning och hänvisning till arbete och den tid som erfordras för detta ändamål nedbringas till ett minimum;

d) garantier skapas för att, så långt det är möjligt och under hänsynstagande till erforderliga skiftbyten, hamnarbetare får avsluta av dem påbörjat arbete.

21. Under förutsättningar, som skall anges i nationell lagstiftning eller kollektivavtal, bör överföring av hamnarbetare, som regelbundet sysselsätts av en arbetsgivare, till tillfälligt arbete hos annan arbetsgivare tillåtas, när så erfordras.

22. Under förutsättningar, som skall anges i nationell lagstiftning eller kollektivavtal, bör tillfällig överföring av hamnarbetare från en hamn till en annan på frivillighetens grund tillåtas, när så erfordras.

IV. Förhållandet mellan arbetsmarknadsparterna

23. Diskussioner och förhandlingar mellan berörda arbetsgivare och arbetstagare bör syfta ej blott till lösandet av aktuella frågor, t. ex. beträffande löner och ar-

tions of work, but at an over-all arrangement encompassing the various social measures required to meet the impact of new methods of cargo handling.

24. The existence of organisations of employers and of dockworkers established in accordance with the principles of the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948, and the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949, able freely to enter into negotiations and to ensure the execution of agreements arrived at, should be recognised as being important for this purpose.

25. Where it does not already exist, appropriate joint industrial machinery should be set up with a view to creating a climate of confidence and co-operation between dockworkers and employers in which social and technical change can be brought about without tension or conflict and grievances promptly settled in accordance with the Examination of Grievances Recommendation, 1967.

26. Employers' and workers' organisations, together as appropriate with the competent authorities, should participate in the application of the social measures required, and in particular in the operation of schemes for the regularisation of employment or stabilisation of earnings.

27. Effective policies of communication between employers and dockworkers and between the leaders of workers' organisations and their members should be established in accordance with the Communications within the Un-

betsvillkor, utan till en allmän överenskommelse innefattande de olika sociala åtgärder som erfordras för att möta verkningarna av nya lasthanteringsmetoder.

24. Existensen av arbetsgivar- och hamnarbetarorganisationer, som verkar i enlighet med principerna i 1948 års konvention om föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten och 1949 års konvention om organisationsrätt och kollektiv förhandlingsrätt och som kan förhandla fritt och säkerställa genomförandet av träffade överenskommelser, bör erkännas som betydelsefull för detta ändamål.

25. Ett lämpligt paritetiskt sammansatt organ bör inrättas, där ett sådant inte redan finns, i syfte att skapa ett klimat av förtroende och samverkan mellan hamnarbetare och arbetsgivare, i vilket sociala och tekniska förändringar kan komma till stånd utan spänning eller konflikt och klagomål snabbt regleras i enlighet med 1967 års rekommendation om prövning och avgörande av klagomål inom företaget.

26. Arbetsgivarnas och arbetstagarnas organisationer samt när så är lämpligt vederbörande myndigheter bör medverka vid tillämpningen av erforderliga sociala åtgärder och i synnerhet vid genomförandet av program för stabilisering av sysselsättning eller inkomster.

27. Effektiva system för kommunikation mellan arbetsgivar och hamnarbetare samt mellan arbetstagarorganisationernas ledare och deras medlemmar bör skapas i enlighet med 1967 års rekommendation om information och sam-

dertaking Recommendation, 1967, and implemented by all possible means at all levels.

V. Organisation of Work in Ports

28. In order to secure the greatest social advantage of new methods of cargo handling, agreements should be concluded between employers or their organisations, on the one hand, and workers' organisations, on the other hand, with a view to their co-operation in improving the efficiency of work in ports, with the participation, as appropriate, of the competent authorities.

29. The measures to be covered by such agreements might include –

(a) the use of scientific knowledge and techniques concerning the work environment with particular reference to conditions in ports;

(b) comprehensive vocational training schemes, including training in safety measures;

(c) mutual efforts to eliminate outdated practices;

(d) increased flexibility in the deployment of dock labour between hold and hold, ship and ship, and ship and shore, and between shore jobs;

(e) recourse, where necessary, to shift work and weekend work;

(f) work organisation and training designed to enable dockworkers to carry out several related tasks;

(g) the adaptation of the strength of gangs to agreed needs, with due regard to the necessity

råd inom företaget och tagas i bruk med alla möjliga medel och på alla nivåer.

V. Arbetsorganisation i hamnarna

28. För att de sociala fördelarna av nya metoder för lasthantering skall bli till fullo tillvaratagna, bör överenskommelser träffas mellan å ena sidan arbetsgivarna eller deras organisationer och å andra sidan arbetstagarnas organisationer, där så är lämpligt under medverkan av vederbörande myndigheter, om samarbete för att förbättra arbetseffektiviteten i hamnarna.

29. Dessa överenskommelser kan bland annat avse följande åtgärder:

a) användandet av vetenskaplig kunskap och teknik med avseende på arbetsmiljön, särskilt med hänsyn till förhållandena i hamnar;

b) omfattande yrkesutbildningsprogram, inbegripet utbildning i säkerhetsåtgärder;

c) gemensamma ansträngningar för att avskaffa föråldrade metoder;

d) ökad flexibilitet i fördelningen av hamnarbetarna mellan olika lastrum, mellan olika fartyg, mellan fartyg och kaj och mellan olika arbeten på kaj;

e) tillgripande av skiftarbete och veckoslutsarbete, när så erfordras;

f) arbetsorganisation och utbildning som gör det möjligt för hamnarbetarna att utföra flera sammanhängande uppgifter;

g) anpassning av arbetslagens storlek till överenskomna behov med hänsyn tagen till nödvändig-

of ensuring reasonable rest periods;

(h) mutual efforts to eliminate unproductive time as far as practicable;

(i) provision for the effective use of mechanical equipment, subject to the observance of relevant safety standards and the weight restrictions required by the certified safe working capacity of the machine.

30. Such measures should be accompanied by agreements concerning the regularisation of employment or stabilisation of earnings and by the improvements in conditions of work referred to in the following Part of this Recommendation.

VI. Conditions of Work and Life

31. Laws and regulations concerning safety, health, welfare and vocational training applicable to industrial undertakings should be effectively applied in ports, with such technical variations as may be necessary; there should be adequate and qualified inspection services.

32. Standards as regards hours of work, weekly rest, holidays with pay and similar conditions should be not less favourable for dockworkers than for the majority of workers in industrial undertakings.

33. Measures should be adopted in regard to shift work, which include –

(a) not placing the same worker on consecutive shifts, except within limits established by natio-

heten av skäligen viloperioder;

h) gemensamma ansträngningar för att i möjligaste mån eliminera improduktiv tid;

i) åtgärder för effektivt utnyttjande av mekaniska hjälpmedel, med förbehåll för iakttagande av gällande säkerhetsbestämmelser samt de viktbegränsningar som föreskrivits för utnyttjande av maskinens högsta tillåtna kapacitet.

30. Sådana åtgärder bör åtföljas av överenskommelser om stabilisering av sysselsättning eller inkomster och av de förbättringar i arbetsvillkoren som anges i följande avsnitt.

VI. Arbets- och levnadsvillkor

31. Den för industriföretag gällande lagstiftningen rörande säkerhet, hälsa, välfärd och yrkesutbildning bör tillämpas effektivt i hamnar med beaktande av sådana tekniska förändringar som eventuellt erfordras; det bör finnas en tillräcklig och kvalificerad yrkesinspektion.

32. Normer beträffande arbetstidens längd, veckovila, betald semester och liknande arbetsvillkor bör inte vara mindre förmånliga för hamnarbetare än för flertalet arbetare inom industriföretag.

33. Beträffande skiftarbete bör bland annat följande åtgärder vidtagas:

a) undvikande av att samma arbetare placeras i två på varandra följande skift annat än inom de

nal laws or regulations or collective agreements;

(b) special compensation for the inconvenience caused to the worker by shift work, including weekend work;

(c) fixing an appropriate maximum duration and an appropriate timing of shifts, regard being had to local circumstances.

34. Where new methods of cargo handling are introduced and where tonnage rates or other forms of payment by results are in use, steps should be taken to review and, where necessary, revise the methods and the scales of pay. Where possible, the earnings of the dockworkers should be improved as a result of the introduction of the new methods of cargo handling.

35. Appropriate pension and retirement schemes should be introduced where they do not already exist.

VII. Miscellaneous Provisions

36. Appropriate provisions of this Recommendation should, as far as practicable, also be applied to occasional and to seasonal dockworkers in accordance with national law and practice.

gränser som fastställts genom nationell lagstiftning eller genom kollektivavtal;

b) särskild ersättning för de o-lägenheter som vållas arbetaren genom skiftarbete, inberäknat vecokslutsarbete;

c) fastställande av lämplig maximal skifttid och lämplig förläggning av skiftarbete med hänsyn tagen till lokala förhållanden.

34. Där nya lasthanteringsmetoder införs och där avlöning efter hanterad godsmängd eller andra former av prestationslön tillämpas, bör åtgärder vidtagas för att ompröva och där så är nödvändigt ändra beräkningsmetoder och löneskalor. Där så är möjligt bör hamnarbetarnas löneinkomster förbättras som följd av införandet av nya lasthanteringsmetoder.

35. Lämpliga pensioneringssystem bör införas, där de inte redan finns.

VII. Diverse bestämmelser

36. Bestämmelserna i denna rekommendation bör, så långt möjligt, i lämpliga delar också tillämpas på tillfälligt eller för viss säsong anställda hamnarbetare i enlighet med nationell lagstiftning och praxis.

Bilaga 3

(Översättning)

Convention (No. 138) concerning minimum age for admission to employment

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Fifty-eighth Session on 6 June 1973, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to minimum age for admission to employment, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Noting the terms of the Minimum Age (Industry) Convention, 1919, the Minimum Age (Sea) Convention, 1920, the Minimum Age (Agriculture) Convention, 1921, the Minimum Age (Trimmers and Stokers) Convention, 1921, the Minimum Age (Non-Industrial Employment) Convention, 1932, the Minimum Age (Sea) Convention (Revised), 1936, the Minimum Age (Industry) Convention (Revised), 1937, the Minimum Age (Non-Industrial Employment) Convention (Revised), 1937, the Minimum Age (Fishermen) Convention, 1959, and the Minimum Age (Underground Work) Convention, 1965, and

Considering that the time has come to establish a general instrument on the subject, which would gradually replace the existing ones applicable to limited economic

Konvention (Nr 138) om minimiålder för tillträde till arbete

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats till sitt femtioåttonde möte den 6 juni 1973, och

som beslutat antaga vissa förslag angående minimiålder för tillträde till arbete, vilken fråga utgör den fjärde punkten på sammanträdet dagordning, och

som beaktar bestämmelserna i konventionen om minimiålder i industriellt arbete (1919), konventionen om minimiålder i arbete till sjöss (1920), konventionen om minimiålder inom jordbruket (1921), konventionen om minimiålder för eldare och kollämpare (1921), konventionen om minimiålder i icke-industriellt arbete (1932), konventionen om minimiålder i arbete till sjöss (reviderad 1936), konventionen om minimiålder i industriellt arbete (reviderad 1937), konventionen om minimiålder i icke-industriellt arbete (reviderad 1937), konventionen om minimiålder i arbete inom fisket (1959) och konventionen om minimiålder i arbete under jord (1965), och

som anser att tiden är inne att upprätta ett allmänt instrument i denna fråga, vilket successivt skulle ersätta de nu gällande instrument, som hänförs till begränsa-

sectors, with a view to achieving the total abolition of child labour, and

Having determined that this instrument shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-sixth day of June of the year one thousand nine hundred and seventy-three the following Convention, which may be cited as the Minimum Age Convention, 1973:

Article 1

Each Member for which this Convention is in force undertakes to pursue a national policy designed to ensure the effective abolition of child labour and to raise progressively the minimum age for admission to employment or work to a level consistent with the fullest physical and mental development of young persons.

Article 2

1. Each Member which ratifies this Convention shall specify, in a declaration appended to its ratification, a minimum age for admission to employment or work within its territory and on means of transport registered in its territory; subject to Articles 4 to 8 of this Convention, no one under that age shall be admitted to employment or work in any occupation.

2. Each Member which has ratified this Convention may subsequently notify the Director-General of the International Labour

de ekonomiska sektorer, i syfte att åstadkomma ett fullständigt avskaffande av barnarbete, och

som har beslutat att detta instrument skall taga formen av en internationell konvention,

antager denna den tjugosjätte dagen i juni månad år nittonhundrasjuttiotre följande konvention, som kan benämnas konventionen om minimiålder, 1973.

Artikel 1

Varje medlemsstat, för vilken denna konvention gäller, förbinder sig att inom sitt eget land fullfölja en politik som syftar till att säkerställa ett effektivt avskaffande av barnarbete och att successivt höja minimiåldern för tillträde till anställning eller arbete till en nivå som gör det möjligt för ungdomar att uppnå full fysisk och psykisk utveckling.

Artikel 2

1. Varje medlemsstat, som ratificerar denna konvention, skall i en till ratifikationshandlingen fogad deklARATION föreskriva en minimiålder för tillträde till anställning eller arbete inom dess territorium och på transportmedel registrerade inom dess territorium; med undantag för vad som sägs i artiklarna 4-8 i denna konvention skall ingen under denna ålder ges tillträde till anställning eller arbete inom något yrke.

2. Varje medlemsstat som ratificerat denna konvention kan genom en efterföljande deklARATION underrätta internationella arbets-

Office, by further declarations, that it specifies a minimum age higher than that previously specified.

3. The minimum age specified in pursuance of paragraph 1 of this Article shall not be less than the age of completion of compulsory schooling and, in any case, shall not be less than 15 years.

4. Notwithstanding the provisions of paragraph 3 of this Article, a Member whose economy and educational facilities are insufficiently developed may, after consultation with the organisations of employers and workers concerned, where such exist, initially specify a minimum age of 14 years.

5. Each Member which has specified a minimum age of 14 years in pursuance of the provisions of the preceding paragraph shall include in its reports on the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation a statement—

(a) that its reason for doing so subsists; or

(b) that it renounces its right to avail itself of the provisions in question as from a stated date.

Article 3

1. The minimum age for admission to any type of employment or work which by its nature or the circumstances in which it is carried out is likely to jeopardise the health, safety or morals of young persons shall not be less than 18 years.

2. The types of employment or work to which paragraph 1 of this

byråns generaldirektör om att medlemsstaten fastställer en högre minimiålder än den tidigare föreskrivna.

3. Den minimiålder som föreskrivs i enlighet med mom. 1 i denna artikel skall ej vara lägre än åldern för avslutande av obligatorisk skolgång och i intet fall lägre än 15 år.

4. Utan hinder av bestämmelserna i mom. 3 i denna artikel kan medlemsstat, vars näringsliv och utbildningssystem är otillräckligt utvecklade, efter samråd med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, där sådana finns, till en början föreskriva en minimiålder av 14 år.

5. Varje medlemsstat, som har föreskrivit en minimiålder av 14 år i enlighet med bestämmelserna i föregående punkt, skall i sina rapporter om denna konventionstillämpning, vilka avges enligt artikel 22 i internationella arbetsorganisationens stadga, förklara

a) antingen att motivet för dess beslut alltjämt äger giltighet;

b) eller att medlemsstaten från och med en angiven dag avstår från att begagna sig av ifrågavarande bestämmelser.

Artikel 3

1. Minimialderna för tillträde till varje typ av anställning eller arbete, som på grund av sin art eller de omständigheter varunder det utförs medför risk för ungdomars hälsa, säkerhet eller vandel, skall ej understiga 18 år.

2. De typer av anställning eller arbete på vilka mom. 1 i denna

Article applies shall be determined by national laws or regulations or by the competent authority, after consultation with the organisations of employers and workers concerned, where such exist.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this Article, national laws or regulations or the competent authority may, after consultation with the organisations of employers and workers concerned, where such exist, authorise employment or work as from the age of 16 years on condition that the health, safety and morals of the young persons concerned are fully protected and that the young persons have received adequate specific instruction or vocational training in the relevant branch of activity.

Article 4

1. In so far as necessary, the competent authority, after consultation with the organisations of employers and workers concerned, where such exist, may exclude from the application of this Convention limited categories of employment or work in respect of which special and substantial problems of application arise.

2. Each Member which ratifies this Convention shall list in its first report on the application of the Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation any categories which may have been excluded in pursuance of paragraph 1 of this Article, giving the reasons for such exclusion, and shall state in subsequent reports the position of its law and

artikel är tillämplig skall bestämmas genom nationell lagstiftning eller av vederbörande myndighet efter samråd med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, där sådana finns.

3. Utan hinder av bestämmelserna i mom. 1 i denna artikel kan den nationella lagstiftningen eller vederbörande myndighet, efter samråd med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, där sådana finns, medge att minderåriga från 16 års ålder får ta anställning eller arbete under förutsättning att deras hälsa, säkerhet och vandel inte på minsta sätt äventyras och att de erhåller fullgod särskild instruktion eller yrkesutbildning i frågavarande näringsgren.

Artikel 4

1. När så är nödvändigt kan vederbörande myndighet, efter samråd med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, där sådana finns, från tillämpningen av denna konvention undanta begränsade kategorier av anställning eller arbete, för vilka speciella och betydande tillämpningsproblem uppstår.

2. Varje medlemsstat som ratificerar denna konvention skall i den första rapport om konventionens tillämpning, som avges enligt artikel 22 i internationella arbetsorganisationens stadga, ange de kategorier av anställning eller arbete, som kan ha undantagits i enlighet med mom. 1 i denna artikel, och anföra skälen för sådant undantagande samt skall i efterföljande rapporter redogöra för gällande

practice in respect of the categories excluded and the extent to which effect has been given or is proposed to be given to the Convention in respect of such categories.

3. Employment or work covered by Article 3 of this Convention shall not be excluded from the application of the Convention in pursuance of this Article.

Article 5

1. A Member whose economy and administrative facilities are insufficiently developed may, after consultation with the organisations of employers and workers concerned, where such exist, initially limit the scope of application of this Convention.

2. Each Member which avails itself of the provisions of paragraph 1 of this Article shall specify, in a declaration appended to its ratification, the branches of economic activity or types of undertakings to which it will apply the provisions of the Convention.

3. The provisions of the Convention shall be applicable as a minimum to the following: mining and quarrying; manufacturing; construction; electricity, gas and water; sanitary service; transport, storage and communication; and plantations and other agricultural undertakings mainly producing for commercial purposes, but excluding family and small-scale holdings producing for local consumption and not regularly employing hired workers.

4. Any Member which has limited the scope of application of

lagstiftning och praxis med avseende på de undantagna kategorierna och för den omfattning vari konventionen har gjorts tillämplig eller avses att göras tillämplig i fråga om sådana kategorier.

3. Anställning eller arbete som avses i artikel 3 i denna konvention får inte undantas från konventionens tillämpning med stöd av denna artikel.

Artikel 5

1. En medlemsstat vars näringsliv och administrativa system är otillräckligt utvecklade kan, efter samråd med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, där sådana finns, till en början begränsa denna konventions tillämpningsområde.

2. Varje medlemsstat, som begagnar sig av bestämmelserna i mom. 1 i denna artikel, skall i en vid ratifikationshandlingen fogad deklaration ange de grenar av ekonomisk verksamhet eller de typer av företag på vilka den avser att tillämpa konventionens bestämmelser.

3. Denna konventions tillämpningsområde skall omfatta åtminstone: gruvor och mineralbrott; tillverkningsindustri; byggnads- och anläggningsverksamhet; el-, gas- och vattenverk; sanitära anordningar; transport, lager och kommunikationer; plantager och andra jordbruksföretag, som huvudsakligen producerar för avsalu, med undantag av familjeföretag och småbruk, som producerar för den lokala marknaden och där lönearbetare inte regelbundet är anställda.

4. Varje medlemsstat, som har

this Convention in pursuance of this Article--

(a) shall indicate in its reports under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation the general position as regards the employment or work of young persons and children in the branches of activity which are excluded from the scope of application of this Convention and any progress which may have been made towards wider application of the provisions of the Convention;

(b) may at any time formally extend the scope of application by a declaration addressed to the Director-General of the International Labour Office.

Article 6

This Convention does not apply to work done by children and young persons in schools for general, vocational or technical education or in other training institutions, or to work done by persons at least 14 years of age in undertakings, where such work is carried out in accordance with conditions prescribed by the competent authority, after consultation with the organisations of employers and workers concerned, where such exist, and is an integral part of—

(a) a course of education or training for which a school or training institution is primarily responsible;

(b) a programme of training mainly or entirely in an undertaking, which programme has been approved by the competent authority; or

begränsat denna konventions tillämpningsområde i enlighet med denna artikel,

a) skall i sina rapporter enligt artikel 22 i internationella arbetsorganisationens stadga ange det allmänna läget i fråga om barns och minderårigas anställning och arbete i de näringsgrenar som är uteslutna från denna konventions tillämpningsområde ävensom de framsteg som gjorts i riktning mot en vidgad tillämpning av konventionens bestämmelser;

b) kan vid valfri tidpunkt i vederbörlig ordning vidga tillämpningsområdet genom en till internationella arbetsbyråns generaldirektör ställd deklARATION.

Artikel 6

Denna konvention är inte tillämplig på arbete som utförs av barn och ungdomar i skolor för allmän utbildning, yrkesutbildning eller teknisk utbildning eller i andra utbildningsanstalter eller på arbete som utförs av person som fyllt minst 14 år inom företag, där sådant arbete utförs i överensstämmelse med av vederbörande myndighet fastställda normer, efter samråd med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, där sådana finns, och utgör en integrerande del av:

a) en undervisnings- eller utbildningskurs för vilken en skola eller utbildningsanstalt i första hand bär ansvaret;

b) ett program för utbildning huvudsakligen eller helt inom ett företag, vilket program har godkänts av vederbörande myndighet; eller

(c) a programme of guidance or orientation designed to facilitate the choice of an occupation or of a line of training.

c) ett orienteringsprogram avsett att underlätta valet av yrke eller utbildningslinje.

Article 7

1. National laws or regulations may permit the employment or work of persons 13 to 15 years of age on light work which is—

(a) not likely to be harmful to their health or development; and

(b) not such as to prejudice their attendance at school, their participation in vocational orientation or training programmes approved by the competent authority or their capacity to benefit from the instruction received.

2. National laws or regulations may also permit the employment or work of persons who are at least 15 years of age but have not yet completed their compulsory schooling on work which meets the requirements set forth in subparagraphs (a) and (b) of paragraph 1 of this Article.

3. The competent authority shall determine the activities in which employment or work may be permitted under paragraphs 1 and 2 of this Article and shall prescribe the number of hours during which and the conditions in which such employment or work may be undertaken.

4. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article, a Member which has availed itself of the provisions of paragraph 4 of Article 2 may, for as long as it continues to do so, substitute the ages 12 and 14 for

Artikel 7

1. Den nationella lagstiftningen kan tillåta att personer i åldern 13–15 år sysselsätts i lätt arbete som

a) inte är ägnat att skadligt inverka på deras hälsa eller utveckling; och

b) inte är ägnat att inverka menligt på deras skolgång, deras deltagande i program för yrkesorientering eller yrkesutbildning, som godkänts av vederbörande myndighet, eller deras förmåga att tillgodogöra sig den erhållna undervisningen.

2. Den nationella lagstiftningen kan också tillåta att personer, som är minst 15 år gamla men som ännu inte fullgjort sin skolplikt, sysselsätts eller arbetar med uppgifter som fyller i a) och b) i mom. 1 av denna artikel angivna krav.

3. Vederbörande myndighet skall bestämma de slag av verksamhet, inom vilka anställning eller arbete kan tillåtas i enlighet med mom. 1 och 2 i denna artikel, och skall föreskriva det antal timmar och de förhållanden varunder sådan anställning eller sådant arbete får äga rum.

4. Utan hinder av bestämmelserna i mom. 1 och 2 i denna artikel kan en medlemsstat som begagnar sig av bestämmelserna i mom. 4 i artikel 2, så länge medlemmen fortsätter därmed, utbyta åldersgränserna 13 och 15 mot 12

the ages 13 and 15 in paragraph 1 and the age 14 for the age 15 in paragraph 2 of this Article.

Article 8

1. After consultation with the organisations of employers and workers concerned, where such exist, the competent authority may, by permits granted in individual cases, allow exceptions to the prohibition of employment or work provided for in Article 2 of this Convention, for such purposes as participation in artistic performances.

2. Permits so granted shall limit the number of hours during which and prescribe the conditions in which employment or work is allowed.

Article 9

1. All necessary measures, including the provision of appropriate penalties, shall be taken by the competent authority to ensure the effective enforcement of the provisions of this Convention.

2. National laws or regulations or the competent authority shall define the persons responsible for compliance with the provisions giving effect to the Convention.

3. National laws or regulations or the competent authority shall prescribe the registers or other documents which shall be kept and made available by the employer; such registers or documents shall contain the names and ages or dates of birth, duly certified wherever possible, of persons whom he employs or who work for him and who are less than 18 years of age.

och 14 i mom. 1 samt åldersgränsen 15 mot 14 i mom. 2 i denna artikel.

Artikel 8

1. Efter samråd med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, där sådana finns, får vederbörande myndighet genom tillstånd i enskilda fall medge undantag från det i artikel 2 i denna konvention stadgade förbudet mot anställning eller arbete, då det gäller sådana ändamål som deltagande i artistuppträdanden.

2. Sålunda givna tillstånd skall begränsa det antal timmar och föreskriva de förhållanden, varunder anställning eller arbete tillåts.

Artikel 9

1. Alla erforderliga åtgärder, inbegripet lämpliga sanktioner, skall av vederbörande myndighet vidtas för att säkerställa en effektiv efterlevnad av bestämmelserna i denna konvention.

2. Den nationella lagstiftningen eller vederbörande myndighet skall ange vilka personer som är ansvariga för att bestämmelserna i denna konvention efterlevs.

3. Den nationella lagstiftningen eller vederbörande myndighet skall föreskriva vilka register eller andra handlingar som arbetsgivaren skall föra och hålla tillgängliga; sådana register eller handlingar skall innehålla uppgifter om namn och ålder eller födelsedata, om möjligt vederbörligen styrkta, beträffande de personer som han anställer eller som arbetar för honom och som är under 18 år.

Article 10

1. This Convention revises, on the terms set forth in this Article, the Minimum Age (Industry) Convention, 1919, the Minimum Age (Sea) Convention, 1920, the Minimum Age (Agriculture) Convention, 1921, the Minimum Age (Trimmers and Stokers) Convention, 1921, the Minimum Age (Non-Industrial Employment) Convention, 1932, the Minimum Age (Sea) Convention (Revised), 1936, the Minimum Age (Industry) Convention (Revised), 1937, the Minimum Age (Non-Industrial Employment) Convention (Revised), 1937, the Minimum Age (Fishermen) Convention, 1959, and the Minimum Age (Underground Work) Convention, 1965.

2. The coming into force of this Convention shall not close the Minimum Age (Sea) Convention (Revised), 1936, the Minimum Age (Industry) Convention (Revised), 1937, the Minimum Age (Non-Industrial Employment) Convention (Revised), 1937, the Minimum Age (Fishermen) Convention, 1959, or the Minimum Age (Underground Work) Convention, 1965, to further ratification.

3. The Minimum Age (Industry) Convention, 1919, the Minimum Age (Sea) Convention, 1920, the Minimum Age (Agriculture) Convention, 1921, and the Minimum Age (Trimmers and Stokers) Convention, 1921, shall be closed to further ratification when all the parties thereto have consented to such closing by ratification of this

Artikel 10

1. Denna konvention reviderar på sätt, som anges i denna artikel, konventionen om minimiålder i industriellt arbete (1919), konventionen om minimiålder i arbete till sjöss (1920), konventionen om minimiålder inom jordbruket (1921), konventionen om minimiålder för eldare och kollämpare (1921), konventionen om minimiålder i icke-industriellt arbete (1932), konventionen om minimiålder i arbete till sjöss (reviderad 1936), konventionen om minimiålder i industriellt arbete (reviderad 1937), konventionen om minimiålder i icke-industriellt arbete (reviderad 1937), konventionen om minimiålder i arbete inom fisket (1959) och konventionen om minimiålder i arbete under jord (1965).

2. Ikraftträdandet av denna konvention skall inte utgöra hinder för fortsatt ratificering av konventionen om minimiålder i arbete till sjöss (reviderad 1936), konventionen om minimiålder i industriellt arbete (reviderad 1937), konventionen om minimiålder i icke-industriellt arbete (reviderad 1937), konventionen om minimiålder i arbete inom fisket (1959) eller konventionen om minimiålder i arbete under jord (1965).

3. Konventionen om minimiålder i industriellt arbete (1919), konventionen om minimiålder i arbete till sjöss (1920), konventionen om minimiålder inom jordbruket (1921) och konventionen om minimiålder för eldare och kollämpare (1921) skall vara stängda för fortsatt ratificering, när alla medlemsstater, som anslutit sig till

Convention or by a declaration communicated to the Director-General of the International Labour Office.

4. When the obligations of this Convention are accepted—

(a) by a Member which is a party to the Minimum Age (Industry) Convention (Revised), 1937, and a minimum age of not less than 15 years is specified in pursuance of Article 2 of this Convention, this shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of that Convention,

(b) in respect of non-industrial employment as defined in the Minimum Age (Non-Industrial Employment) Convention, 1932, by a Member which is a party to that Convention, this shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of that Convention,

(c) in respect of non-industrial employment as defined in the Minimum Age (Non-Industrial Employment) Convention (Revised), 1937, by a Member which is a party to that Convention, and a minimum age of not less than 15 years is specified in pursuance of Article 2 of this Convention, this shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of that Convention,

(d) in respect of maritime employment, by a Member which is a party to the Minimum Age (Sea) Convention (Revised), 1936, and a minimum age of not less than 15 years is specified in pursuance of Article 2 of this Convention or the Member specifies that Article 3 of this Convention applies to maritime employment, this shall *ipso*

desse konventioner, har medgivit detta genom att ratificera denna konvention eller genom en förklaring avgiven till internationella arbetsbyråns generaldirektör.

4. När förpliktelserna enligt denna konvention har godtagits

a) av en medlemsstat, som anslutit sig till konventionen om minimiålder i industriellt arbete (reviderad 1937) och en minimiålder ej understigande 15 år fastställs i enlighet med artikel 2 i denna konvention, skall detta i sig innefatta omedelbar uppsägning av förstnämnda konvention,

b) i fråga om icke-industriellt arbete, såsom det definieras i konventionen om minimiålder i icke-industriellt arbete (1932), av en medlemsstat som anslutit sig till nämnda konvention, skall detta i sig innefatta omedelbar uppsägning av samma konvention,

c) i fråga om icke-industriellt arbete, såsom det definieras i konventionen om minimiålder i icke-industriellt arbete (reviderad 1937), av en medlemsstat, som anslutit sig till nämnda konvention, och en minimiålder ej understigande 15 år fastställs i enlighet med artikel 2 i denna konvention, skall detta i sig innefatta omedelbar uppsägning av förstnämnda konvention,

d) i fråga om arbete till sjöss av en medlemsstat, som anslutit sig till konventionen om minimiålder i arbete till sjöss (reviderad 1936), och en minimiålder ej understigande 15 år fastställs i enlighet med artikel 2 i denna konvention eller medlemsstaten föreskriver att artikel 3 i denna konvention skall vara tillämplig på arbete till sjöss, skall

jure involve the immediate denunciation of that Convention,

(e) in respect of employment in maritime fishing, by a Member which is a party to the Minimum Age (Fishermen) Convention, 1959, and a minimum age of not less than 15 years is specified in pursuance of Article 2 of this Convention or the Member specifies that Article 3 of this Convention applies to employment in maritime fishing, this shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of that Convention,

(f) by a Member which is a party to the Minimum Age (Underground Work) Convention, 1965, and a minimum age of not less than the age specified in pursuance of that Convention is specified in pursuance of Article 2 of this Convention or the Member specifies that such an age applies to employment underground in mines in virtue of Article 3 of this Convention, this shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of that Convention,

if and when this Convention shall have come into force.

5. Acceptance of the obligations of this Convention—

(a) shall involve the denunciation of the Minimum Age (Industry) Convention, 1919, in accordance with Article 12 thereof,

(b) in respect of agriculture shall involve the denunciation of the Minimum Age (Agriculture) Convention, 1921, in accordance with Article 9 thereof,

(c) in respect of maritime employment shall involve the denunciation of the Minimum Age

detta i sig innefatta omedelbar uppsägning av förstnämnda konvention,

e) i fråga om arbete i havsfiske av en medlemsstat, som anslutit sig till konventionen om minimiålder i arbete inom fisket (1959), och en minimiålder ej understigande 15 år fastställs i enlighet med artikel 2 i denna konvention eller medlemsstaten föreskriver att artikel 3 i denna konvention skall vara tillämplig på arbete i havsfiske, skall detta i sig innefatta omedelbar uppsägning av förstnämnda konvention,

f) av en medlemsstat, som anslutit sig till konventionen om minimiålder i arbete under jord (1965), och en minimiålder, som ej understiger den ålder som fastställts i enlighet med sagda konvention, fastställs i enlighet med artikel 2 i denna konvention eller medlemsstaten föreskriver att en sådan ålder skall vara tillämplig på arbete under jord i enlighet med artikel 3 i denna konvention, skall detta i sig innefatta omedelbar uppsägning av förstnämnda konvention,

för såvitt denna konvention har trätt i kraft.

5. Godtagande av förpliktelserna enligt denna konvention

a) skall medföra uppsägning av konventionen om minimiålder i industriellt arbete (1919) i enlighet med artikel 12 däri,

b) i fråga om jordbruket skall medföra uppsägning av konventionen om minimiålder inom jordbruket (1921) i enlighet med artikel 9 däri,

c) i fråga om arbete till sjöss skall medföra uppsägning av dels konventionen om minimiålder i ar-

(Sea) Convention, 1920, in accordance with Article 10 thereof, and of the Minimum Age (Trimmers and Stokers) Convention, 1921, in accordance with Article 12 thereof,

if and when this Convention shall have come into force.

bete till sjöss (1920) i enlighet med artikel 10 däri och dels av konventionen om minimiålder för eldare och kollämpare (1921) i enlighet med artikel 12 däri,

för såvitt denna konvention har trätt i kraft.

Artiklarna 11–18

Dessa artiklar är likalydande med artiklarna 8–15 av konventionen (nr 137) om de sociala återverkningarna av nya lasthanteringsmetoder i hamnar, dock att då i artikel 14 av sistnämnda konvention hänvisas till artikel 10, detta i förevarande konvention motsvaras av en i artikel 17 upptagen hänvisning till artikel 13.

Bilaga 4

(Översättning)

Recommendation (No. 146) concerning minimum age for admission to employment.

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Fifty-eighth Session on 6 June 1973, and

Recognising that the effective abolition of child labour and the progressive raising of the minimum age for admission to employment constitute only one aspect of the protection and advancement of children and young persons, and

Noting the concern of the whole United Nations system with such protection and advancement, and

Having adopted the Minimum Age Convention, 1973, and

Desirous to define further certain elements of policy which are the concern of the International Labour Organisation, and

Having decided upon the adoption of certain proposals regarding minimum age for admission to employment, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation supplementing the Minimum Age Convention, 1973,

Rekommendation (Nr 146) om minimiålder för tillträde till arbete

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrå sammankallats till Genève och där samlats till sitt femtioåttonde möte den 6 juni 1973, och

som konstaterar att det effektiva avskaffandet av barnarbetet och det successiva höjandet av minimiåldern för tillträde till arbete endast utgör en aspekt av skyddet för barn och ungdomar samt främjandet av deras utveckling, och

som beaktar intresset inom hela Förenta nationernas system för detta skydd och denna utveckling, och

som antagit konventionen om minimiålder, 1973, och

som önskar ytterligare fastställa vissa riktlinjer för åtgärder som är av intresse för internationella arbetsorganisationen, och

som beslutat antaga vissa förslag rörande minimiålder för tillträde till arbete, vilken fråga utgör den fjärde punkten på sammanträdet dagordning, och

som beslutat att dessa förslag skall taga formen av en rekommendation som kompletterar konventionen om minimiålder, 1973,

adopts this twenty-sixth day of June of the year one thousand nine hundred and seventy-three the following Recommendation, which may be cited as the Minimum Age Recommendation, 1973:

I. National Policy

1. To ensure the success of the national policy provided for in Article 1 of the Minimum Age Convention, 1973, high priority should be given to planning for and meeting the needs of children and youth in national development policies and programmes and to the progressive extension of the inter-related measures necessary to provide the best possible conditions of physical and mental growth for children and young persons.

2. In this connection special attention should be given to such areas of planning and policy as the following:

(a) firm national commitment to full employment, in accordance with the Employment Policy Convention and Recommendation, 1964, and the taking of measures designed to promote employment-oriented development in rural and urban areas;

(b) the progressive extension of other economic and social measures to alleviate poverty wherever it exists and to ensure family living standards and income which are such as to make it unnecessary to have recourse to the economic activity of children;

antager denna den tjugosjätte dagen i juni månad år nittonhundrasjuttio tre följande rekommendation, som kan benämnas rekommendationen om minimiålder, 1973.

I. Nationell politik

1. För att säkerställa en framgångsrik nationell politik i enlighet med artikel 1 i konventionen om minimiålder, 1973, bör åtgärder och program för nationell utveckling ge hög prioritet åt planering för och tillgodoseende av barns och ungdomars behov och åt ett successivt vidgande av samordnade åtgärder som erfordras för att åstadkomma bästa möjliga förutsättningar för barns och ungdomars fysiska och psykiska utveckling.

2. I detta sammanhang bör särskild uppmärksamhet ägnas åt sådana områden för planering och åtgärder som:

a) fasta nationella åtaganden i fråga om full sysselsättning i överensstämmelse med konventionen och rekommendationen om sysselsättningspolitik, 1964, och vidtagande av åtgärder som är ägnade att främja en sysselsättningsorienterad utveckling på landsbygden och i städerna;

b) ett successivt vidgande av andra ekonomiska och sociala åtgärder för att lindra fattigdomen varhelst den förekommer och för att tillförsäkra familjerna en sådan levnadsstandard och inkomst att barnen inte behöver utföra förvärvsarbete;

(c) the development and progressive extension, without any discrimination, of social security and family welfare measures aimed at ensuring child maintenance, including children's allowances;

(d) the development and progressive extension of adequate facilities for education and vocational orientation and training appropriate in form and content to the needs of the children and young persons concerned;

(e) the development and progressive extension of appropriate facilities for the protection and welfare of children and young persons, including employed young persons, and for the promotion of their development.

3. Particular account should as necessary be taken of the needs of children and young persons who do not have families or do not live with their own families and of migrant children and young persons who live and travel with their families. Measures taken to that end should include the provision of fellowships and vocational training.

4. Full-time attendance at school or participation in approved vocational orientation or training programmes should be required and effectively ensured up to an age at least equal to that specified for admission to employment in accordance with Article 2 of the Minimum Age Convention, 1973.

5. (1) Consideration should be given to measures such as preparatory training, not involving hazards, for types of employment or work in respect of which the minimum age prescribed in ac-

c) utveckling och successiv utbyggnad utan någon diskriminering av åtgärder för social trygghet och för familjens välfärd i syfte att trygga barnens livsuppehälle, inbegripet barnbidrag;

d) utveckling och successiv utbyggnad av lämpliga anordningar för undervisning, yrkesvägledning och yrkesutbildning, som till form och innehåll är anpassade till berörda barns och ungdomars behov;

e) utveckling och successiv utbyggnad av lämpliga anordningar för barns och ungdomars skydd och välfärd (inbegripet förvärvsarbete och för främjande av deras utveckling.

3. Särskild hänsyn bör, där så erfordras, tagas till behoven hos barn och ungdomar, som inte har egen familj eller som inte bor tillsammans med sina egna familjer, och hos migrerande barn och ungdomar, som bor och reser tillsammans med sina familjer. De åtgärder som vidtas i detta syfte bör innefatta tillhandahållande av stipendier och yrkesutbildning.

4. Skolgång på heltid eller deltagande i godkända yrkesorienterings- eller yrkesutbildningsprogram bör krävas och effektivt säkerställas åtminstone fram till en ålder motsvarande den åldersgräns som fastställts för tillträde till arbete i enlighet med artikel 2 i konventionen om minimiålder, 1973.

5. 1) Det bör finnas anledning överväga sådana åtgärder som förberedande, icke riskfylld utbildning i fråga om typer av anställning eller arbete där den i enlighet med artikel 3 i konventionen om

cordance with Article 3 of the Minimum Age Convention, 1973, is higher than the age of completion of compulsory full-time schooling.

(2) Analogous measures should be envisaged where the professional exigencies of a particular occupation include a minimum age for admission which is higher than the age of completion of compulsory full-time schooling.

II. Minimum Age

6. The minimum age should be fixed at the same level for all sectors of economic activity.

7. (1) Members should take as their objective the progressive raising to 16 years of the minimum age for admission to employment or work specified in pursuance of Article 2 of the Minimum Age Convention, 1973.

(2) Where the minimum age for employment or work covered by Article 2 of the Minimum Age Convention, 1973, is still below 15 years, urgent steps should be taken to raise it to that level.

8. Where it is not immediately feasible to fix a minimum age for all employment in agriculture and in related activities in rural areas, a minimum age should be fixed at least for employment on plantations and in the other agricultural undertakings referred to in Article 5, paragraph 3, of the Minimum Age Convention, 1973.

minimiålder, 1973, föreskrivna minimiåldern är högre än åldern vid avslutande av obligatorisk skolgång.

2) Liknande åtgärder bör övervägas, då yrkeskraven inom en viss sysselsättning innefattar en minimiålder för tillträde till arbete som är högre än åldern vid avslutande av obligatorisk skolgång.

II. Minimiålder

6. Samma minimiålder bör fastställas för alla sektorer av ekonomisk verksamhet.

7. 1) Medlemsstaterna bör sträva efter att successivt höja minimiåldern till 16 år för tillträde till anställning eller arbete som fastställts i enlighet med artikel 2 i konventionen om minimiålder, 1973.

2) Där minimiåldern för anställning eller arbete som omfattas av artikel 2 i konventionen om minimiålder, 1973, fortfarande understiger 15 år, bör åtgärder skyndsamt vidtagas för att höja den till denna nivå.

8. Där det ej är möjligt att omedelbart fastställa en minimiålder för all sysselsättning inom jordbruk och angränsande verksamhet på landsbygden, bör en minimiålder fastställas åtminstone för arbete på plantager och inom andra sådana jordbruksföretag som avses i artikel 5 mom. 3 i konventionen om minimiålder, 1973.

III. Hazardous employment or work

9. Where the minimum age for admission to types of employment or work which are likely to jeopardise the health, safety or morals of young persons is still below 18 years, immediate steps should be taken to raise it to that level.

10. (1) In determining the types of employment or work to which Article 3 of the Minimum Age Convention, 1973, applies, full account should be taken of relevant international labour standards, such as those concerning dangerous substances, agents or processes (including ionising radiations), the lifting of heavy weights and underground work.

(2) The list of the types of employment or work in question should be re-examined periodically and revised as necessary, particularly in the light of advancing scientific and technological knowledge.

11. Where, by reference to Article 5 of the Minimum Age Convention, 1973, a minimum age is not immediately fixed for certain branches of economic activity or types of undertakings, appropriate minimum age provisions should be made applicable therein to types of employment or work presenting hazards for young persons.

III. Riskfyllda anställningar eller arbeten

9. Där minimiåldern för tillträde till typer av anställning eller arbete, som är ägnade att medföra våda för ungdomars hälsa, säkerhet eller vandel, är lägre än 18 år bör omedelbara åtgärder vidtagas för att höja minimiåldern till denna nivå.

10. 1) Vid bestämmandet av de typer av anställning eller arbete, på vilka artikel 3 i konventionen om minimiålder, 1973, skall äga tillämpning, bör all hänsyn tagas till gällande internationella arbetsnormer, till exempel normer som avser skadliga ämnen, agenser eller processer (inbegripet joniserande strålning), lyftande av tunga föremål samt arbete under jord.

2) Förteckningen över ifrågasvarande typer av anställning eller arbete bör regelbundet överses och om så befinnas nödvändigt revideras, särskilt med hänsyn till nya vetenskapliga och tekniska rön.

11. Där i enlighet med artikel 5 i konventionen om minimiålder, 1973, en minimiålder inte omedelbart fastställs för vissa grenar av ekonomisk verksamhet eller typer av företag, bör lämpliga bestämmelser om minimiålder föreskrivas för dessa grenar i fråga om typer av anställning eller arbete som är riskfyllda för unga personer.

IV. Conditions of employment

12. (1) Measures should be taken to ensure that the conditions in which children and young persons under the age of 18 years are employed or work reach and are maintained at a satisfactory standard. These conditions should be supervised closely.

(2) Measures should likewise be taken to safeguard and supervise the conditions in which children and young persons undergo vocational orientation and training within undertakings, training institutions and schools for vocational or technical education and to formulate standards for their protection and development.

13. (1) In connection with the application of the preceding Paragraph, as well as in giving effect to Article 7, paragraph 3, of the Minimum Age Convention, 1973, special attention should be given to —

(a) the provision of fair remuneration and its protection, bearing in mind the principle of equal pay for equal work;

(b) the strict limitation of the hours spent at work in a day and in a week, and the prohibition of overtime, so as to allow enough time for education and training (including the time needed for homework related thereto), for rest during the day and for leisure activities;

(c) the granting, without possibility of exception save in genuine emergency, of a minimum consecutive period of 12 hours' night rest, and of customary weekly rest days;

IV. Arbetsförhållanden

12. 1) Åtgärder bör vidtagas för att säkerställa att de förhållanden, varunder barn och ungdomar under 18 år är anställda eller arbetar, når och bibehåller en tillfredsställande standard. Dessa förhållanden bör noggrant övervakas.

2) Åtgärder bör likaledes vidtagas för att säkerställa och övervaka de förhållanden, varunder barn och ungdomar erhåller yrkesorientering och yrkesutbildning inom förelag, utbildningsinstitutioner och skolor för yrkesutbildning eller teknisk utbildning samt för att fastställa normer i fråga om dessa barns och ungdomars skydd och utveckling.

13. 1) I samband med tillämpningen av föregående punkt likaså vid tillämpningen av artikel 7 mom. 3 i konventionen om minimiålder, 1973, bör särskild vikt läggas vid:

a) att en skälig ersättning utgår och skyddas med beaktande av principen om lika lön för lika arbete;

b) att antalet arbetstimmar per dag och per vecka strikt begränsas och att övertidsarbete förbjuds, så att tillräcklig tid står till förfogande för skolgång och utbildning (inberäknat den tid som erfordras för hemarbete i samband därmed), för vila under dagen och för fritidsverksamhet;

c) att en sammanhängande nattvila på minst 12 timmar och sedvanliga dagar av veckovila garanteras utan möjlighet till undantag, såvilt inte ett verkligt nödläge uppstår;

(d) the granting of an annual holiday with pay of at least four weeks and, in any case, not shorter than that granted to adults;

(e) coverage by social security schemes, including employment injury, medical care and sickness benefit schemes, whatever the conditions of employment or work may be;

(f) the maintenance of satisfactory standards of safety and health and appropriate instruction and supervision.

(2) Sub-paragraph (1) of this Paragraph applies to young seafarers in so far as they are not covered in respect of the matters dealt with therein by international labour Conventions or Recommendations specifically concerned with maritime employment.

V. Enforcement

14. (1) Measures to ensure the effective application of the Minimum Age Convention, 1973, and of the Recommendation should include –

(a) the strengthening as necessary of labour inspection and related services, for instance by the special training of inspectors to detect abuses in the employment or work of children and young persons and to correct such abuses; and

(b) the strengthening of services for the improvement and inspection of training in undertakings.

(2) Emphasis should be placed

d) att en årlig betald semester garanteras, vilken bör omfatta minst fyra veckor och i varje fall vara minst lika lång som den semester som de vuxna åtnjuter;

e) att skydd erhålls genom sociala trygghetssystem, innefattande ersättning vid yrkesskador, sjukvård och ersättning vid sjukdom oavsett hur anställnings- eller arbetsförhållandena är beskaffade;

f) upprätthållandet av tillfredsställande normer för säkerhet och hälsa samt instruktion och övervakning.

2) Punkt 1 av detta mom. äger tillämpning på unga sjömän i den mån dessa inte med avseende på den däri behandlade frågan omfattas av internationella arbetskonventioner eller rekommendationer som speciellt rör arbete till sjöss.

V. Tillämpning

14. 1) Åtgärder för att säkerställa en effektiv tillämpning av konventionen om minimiålder, 1973, och av denna rekommendation bör innefatta:

a) eventuellt erforderlig förstärkning av arbetsinspektion och därmed sammanhängande verksamheter, till exempel genom att inspektörer erhåller särskild utbildning för att kunna uppdaga missbruk i fråga om barns och ungdomars anställning eller arbete samt för att korrigera sådant missbruk; och

b) förstärkning av verksamhet som avser förbättring och övervakning av utbildning inom företag.

2) Vikt bör läggas vid den roll

on the role which can be played by inspectors in supplying information and advice on effective means of complying with relevant provisions as well as in securing their enforcement.

(3) Labour inspection and inspection of training in undertakings should be closely co-ordinated to provide the greatest economic efficiency and, generally, the labour administration services should work in close co-operation with the services responsible for the education, training, welfare and guidance of children and young persons.

15. Special attention should be paid –

(a) to the enforcement of provisions concerning employment in hazardous types of employment or work; and

(b) in so far as education or training is compulsory, to the prevention of the employment or work of children and young persons during the hours when instruction is available.

16. The following measures should be taken to facilitate the verification of ages:

(a) the public authorities should maintain an effective system of birth registration, which should include the issue of birth certificates;

(b) employers should be required to keep and to make available to the competent authority registers or other documents indicating the names and ages or dates of birth, duly certified wherever possible, not only of children and young persons employed by them but also of those receiving

som inspektörer kan spela när det gäller att ge information och råd om effektiva sätt att efterkomma tillämpliga bestämmelser och när det gäller att säkerställa deras efterlevnad.

3) Arbetsinspektion och övervakning av utbildningen inom företag bör intimt samordnas i syfte att uppnå största möjliga ekonomiska effektivitet och arbetsmarknadsmyndigheterna bör allmänt sett samarbeta intimt med de organ som är ansvariga för barns och ungdomars skolgång, utbildning, välfärd och vägledning.

15. Särskild vikt bör läggas vid:

a) att bestämmelser rörande riskfyllda typer av anställning eller arbete efterlevs; och

b) att, i den mån skolgång eller utbildning är obligatorisk, användande av barn och ungdomar som arbetskraft förhindras under den tid då undervisning meddelas.

16. Följande åtgärder bör vidtagas för att underlätta fastställandet av berörda personers ålder:

a) de offentliga myndigheterna bör upprätthålla ett effektivt system för registrering av födselar, vilket bör innefatta utfärdande av födelsebevis;

b) arbetsgivare bör åläggas att föra och för vederbörande myndighet hålla tillgängliga register eller andra handlingar med om möjligt vederbörligen styrkta uppgifter om namn och ålder eller födelsedata, inte endast beträffande barn och ungdomar som är anställda hos dem utan även be-

vocational orientation or training in their undertakings;

(c) children and young persons working in the streets, in outside stalls, in public places, in itinerant occupations or in other circumstances which make the checking of employers' records impracticable should be issued licences or other documents indicating their eligibility for such work.

träffande dem som erhåller yrkesorientering eller yrkesutbildning i deras företag;

c) barn och ungdomar som arbetar på gatorna, i salustånd i det fria, på offentliga platser, i ambulering yrken eller under andra förhållanden som omöjliggör kontroll av arbetsgivarnas register, bör erhålla tillståndsbevis eller andra handlingar, av vilka det framgår att de är behöriga att utföra sådant arbete.

Resolutioner

- I. Resolution om uppförande på dagordningen för nästa ordinarie konferenssammanträde av ett ämne med beteckningen "Betald ledighet för studier".
- II. Resolution om uppförande på dagordningen för nästa ordinarie konferenssammanträde av ett ämne med beteckningen "Förebyggande och kontroll av yrkesrisker förorsakade av cancerframkallande ämnen och agenser".
- III. Resolution om antagande av budget för 54:e budgetperioden (1974–1975) samt fördelning på medlemsstaterna av utgifterna för samma budgetår.
- IV. Resolution om fastställande av medlemsavgift för Bangladesh.
- V. Resolution om framställning från Pakistan rörande ändring av *landets medlemsavgift*.
- VI. Resolution om Kinas medlemsavgift.
- VII. Resolution om ändring i finansieringsreglerna såvitt avser revision och intern kontroll.
- VIII. Resolution om internationella arbetsorganisationens administrativa domstol.
- IX. Resolution om erläggande av avgift till ILO:s tjänstepensionsfond.

